

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Prezentul standard profesional de formare continuă a fost elaborat în cadrul proiectului „Restructurarea sistemului de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar prin generalizarea sistemului de credite profesionale transferabile” (POSDRU/3/1.3/S/2/ID 3777).

Anexa 12 la OMENCȘ nr. 4476 / 06.07.2016

**Standard profesional de formare continuă
pentru funcția didactică de predare
profesor pentru învățământ liceal
– *formare continuă o dată la 5 ani* –**

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

INTRODUCERE

STANDARDE PROFESIONALE PENTRU EVOLUȚIA ÎN CARIERA DIDACTICĂ

1. Standardele profesionale - termen de referință în analiza, recunoașterea și evaluarea profesionalismului didactic

Profesionalizarea și evoluția în carieră sunt intrinsec corelate cu standardele și competențele profesionale. În accepțiunea Legii educației naționale: ”Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică.”(art.244, al 5).

Recunoașterea statutului de profesiune într-un domeniu sau altul, asigurarea și creșterea calității programelor de formare, accentuarea principiului răspunderii în evoluția programelor pretind definirea prealabilă a unui set valid și complet de standarde profesionale.

1.1. Standard profesional

Noțiunea de *standard* este interpretată diferit și analizată în planuri diferite; astfel se vorbește de ”standarde instituționale”, de ”standarde ale obiectivelor și conținuturilor formării”, de ”standarde metodologice”, de ”standarde evolutive” ș.a.

Există însă, în principiu, o constantă larg acceptată potrivit căreia ”standardul” definește un anumit nivel calitativ pe care trebuie să-l atingă un program, un proces, o operație sau un produs.

În această accepțiune, se poate admite că standardele profesionale ale carierei didactice reprezintă enunțuri privind nivelul calitativ așteptat al prestațiilor profesionale ale cadrelor didactice, diferențiate pe niveluri de școlaritate și grade de expertiză: profesor cu definitivat, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

De obicei, unui standard i se atașează competențe profesionale specifice, dar interpretarea relațiilor dintre ele este diferită, putându-se identifica cel puțin 2 poziții:

- poziția potrivit căreia standardele se definesc în cadrul metodologiei analizei ocupaționale ca un *ansamblu de competențe*; în această situație, competențele se circumscriu unui standard;
- poziția potrivit căreia competențele sunt stabilite din perspectiva unui standard sau a unui criteriu; într-o abordare nivelară, standardele definesc sau dau sens treptelor de evoluție ale uneia și aceleiași competențe.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Cele două orientări nu sunt reciproc exclusive, de aceea în domeniul formării cadrelor didactice se pot valorifica unitar. Astfel, se poate considera că standardele profesionale se definesc prin seturi de competențe, iar fiecare competență de pe un anumit nivel evolutiv presupune un criteriu de performanță. Rezultă că abordarea competenței este de tip *progresiv* și *cumulativ*.

Se poate accepta, de asemenea, că, în cazul diferitelor etape ale evoluției în cariera didactică, pe lângă creșterea progresivă a unei competențe, pot apărea și competențe specifice proprii sau cu un grad mai mare de reprezentativitate pentru un singur stadiu. În concluzie, se poate considera standardul profesional ca fiind un set de competențe specifice; acestea se particularizează prin natura, numărul și criteriile de performanță asociate fiecărei competențe.

1.2. Competență

Noțiunea de *competență* are un caracter polisemantic. Din multitudinea de definiții existente, se poate alege aceea care este completă și funcțională în raport cu obiectivele acestui document, anume:

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.

În această accepțiune, elementele structurale ale unei competențe sunt: rolurile profesionale sau sarcinile de muncă/învățare care trebuie îndeplinite, standarde de performanță, contextul, cunoștințele, abilitățile și caracteristicile de personalitate/atitudinile. Aceste elemente structurale vizează nu numai construcția programelor de formare profesională continuă ci și implementarea și evaluarea lor.

Există o tipologie foarte diversificată a competențelor dar, de obicei se operează cu două categorii, anume: *competențe profesionale* și *competențe transversale*. În Figura 1 se valorifică această clasificare, la care se adaugă încă o categorie: *competențele de specialitate* care sunt asigurate de formarea inițială prin programe universitare de licență și care, în multe cazuri, preced formarea pentru cariera didactică. Această opțiune concordă cu prevederea din Metodologia privind formarea continuă potrivit căreia ”Formarea continuă și formarea inițială sunt concepute ca procese interdependente, între care se stabilesc interacțiuni și pârgii de autoreglare menite să adapteze permanent formarea personalului didactic la dinamica proceselor și sistemelor de educație” (art.5, al 2).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

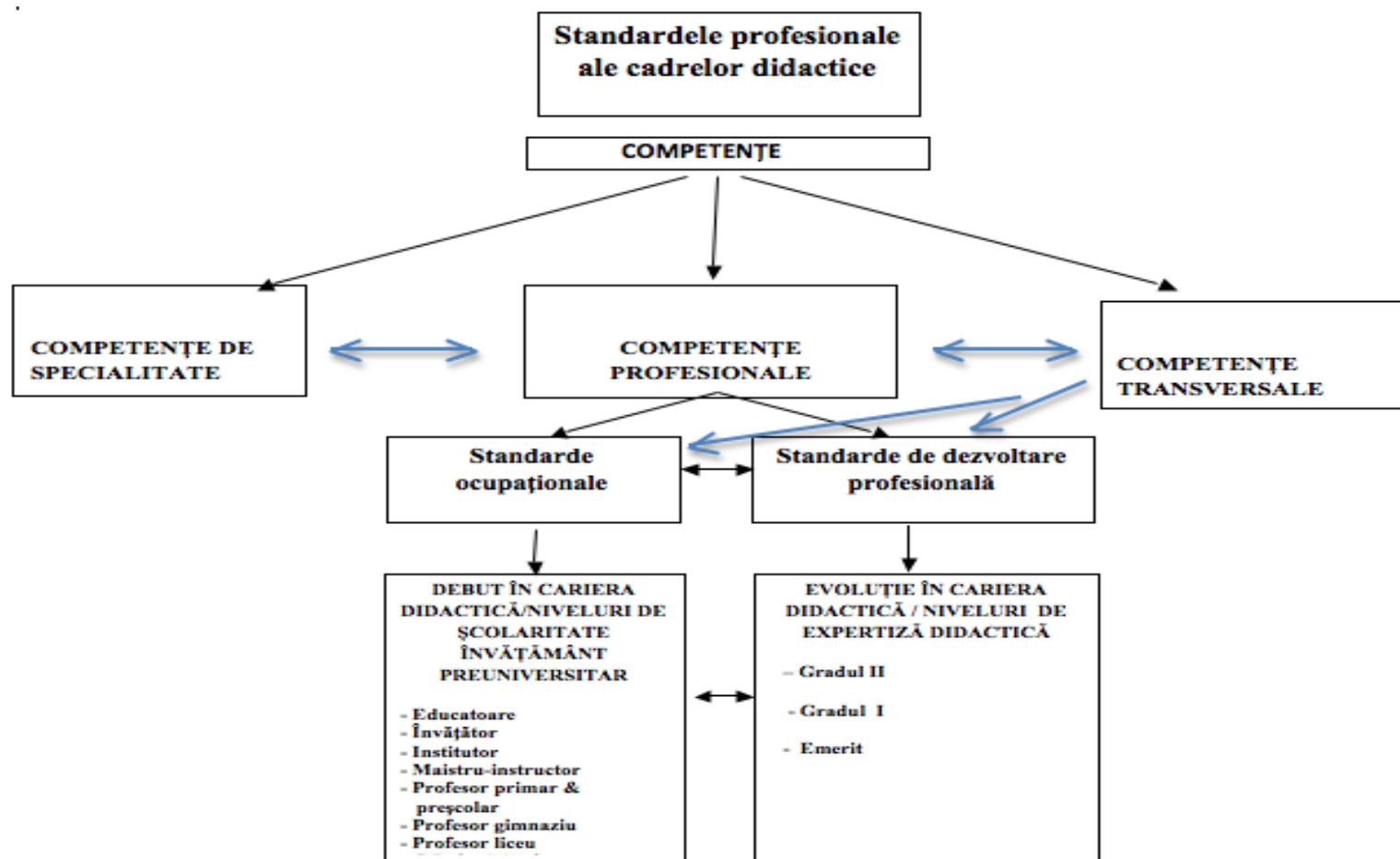

Figura 1: Categoriile de competențe ale personalului didactic

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

1.3. Importanța definirii standardelor/competențelor profesionale

Existența unui document care precizează standardele profesionale ale evoluției profesorului în cariera didactică este utilă tuturor tinerilor care intenționează să opteze pentru cariera didactică, instituțiilor care oferă programe de formare continuă pentru personalul didactic, instituțiilor care evaluează sau acreditează programele de formare, managerilor școlari care elaborează politicile de recrutare și dezvoltare a resurselor umane din școală, instituțiilor/cercetătorilor care realizează studii comparative (benchmarking) privind pregătirea profesională a profesorilor din diferite țări precum și fiecărui cadru didactic în vederea elaborării propriilor proiecte de formare și dezvoltare profesională și al autoevaluării propriilor performanțe.

2. Premise ale analizei și elaborării standardelor profesionale pentru formarea și dezvoltarea cadrelor didactice. Baze legislative și documente europene și naționale

Elaborarea standardelor profesionale ale formării și evoluției în carieră a personalului didactic este un proces complex a cărui necesitate este în mod imperios reclamată de documentele legislative și de politică școlară românești și europene. Într-o succintă enumerare, acestea sunt:

- a) **Legea educației naționale și Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar;**
- b) **Documente ale Uniunii Europene:** Recomandarea Parlamentului European privind dezvoltarea competențelor cheie pentru educația permanentă (2006), Cadrul European al Calificărilor (EQF- 2008), care vizează armonizarea și corelarea sistemelor de educație și formare, din perspectiva învățării de-a lungul întregii vieți, Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (2005 - EHEA) și Descriptorii Dublin privind descrierea calificărilor;
- c) **Practici bune ale formării continue, experiențe naționale și internaționale,** dintre acestea, se rețin două experiențe semnificative, relativ recente:
 - în cadrul Centrului Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar (CNFP) s-au elaborat **standarde ocupaționale** (2010 - maestru instructor, 2011 - profesor în învățământul secundar), care au vizat **numai nivelul inițial al formării profesionale. Ele nu au avut în vedere evoluția în cariera didactică** (gradul II, gradul I, formare continuă și dezvoltare profesională) **și nici diferențierea pe niveluri de școlaritate** (gimnaziu și liceu). Este de presupus că aceste standarde ocupaționale vor fi reconsiderate în condițiile în care formarea inițială se va realiza prin studii masterale și un stagiu de practică de 1 an.
 - în cadrul ACPART, s-a elaborat Metodologia privind Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS), document care prezintă concepția și instrumentele de stabilire și descriere a competențelor care definesc calificarea profesională a absolvenților programelor universitare de licență, de masterat și de doctorat. Acest document a devenit oficial în România prin OMECT nr.4430/2009 și a fost, în urma procesului de autocertificare, recunoscut a fi compatibil cu exigențele europene (EHEA și EQF) prin publicarea, în 2011, pe site-ul www.eric-naric.net. Din 2011, a devenit funcțional și site-ul Registrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior, www.rncis.ro, unde se postează competențele de specialitate ale absolvenților programelor universitare, numai absolvenți ai studiilor universitare având dreptul de deveni profesori în învățământul preuniversitar.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Intrucât standardele privind evoluția în cariera didactică se adresează absolvenților de învățământ superior, descrierea competențelor profesionale care alcătuiesc standardele profesionale privind evoluția în cariera didactică, s-a realizat utilizând descriptorii de cunoștințe, abilități și atitudini stabiliți prin Metodologia CNCIS, care sunt, de altfel, recunoscuți și definiți și de Legea educației naționale.

Sistemul de competențe pe care se întemeiază standardele profesionale ale evoluției în cariera didactică preia și adaptează la specificul profesiei didactice și la cerințele învățământului preuniversitar românesc categoriile și nivelurile de competență cu care operează Cadrul European al Calificărilor (EQF), Cadrul Calificărilor în Aria Europeană a Învățământului Superior (EHEA) și Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior din România (CNCIS).

Pentru a stabili categoriile de competențe profesionale definitorii pentru cariera didactică, s-au analizat tipurile de competențe prevăzute de documentele legislative și reglatoare existente (Tabelul 1):

Tabelul 1: Dezvoltarea profesională a personalului didactic

Prevederile Legii educației naționale	Prevederile Metodologiei formării continue a personalului din învățământul preuniversitar		
	Competențe generale	Categorii de competențe prof.gradul II și gradul I	Competențe formare continuă
<p>Art.244 (5) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și au următoarele finalități generale:</p> <p>a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic și metodic;</p> <p>b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;</p> <p>c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;</p> <p>d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;</p> <p>e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;</p> <p>f) dezvoltarea și extinderea competențe transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.</p>	<p>Art.92: Sistemul de competențe cuprinde cinci categorii fundamentale:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe cognitive - competențe funcțional-acționale <p>b) competențe complementare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe digitale - competențe lingvistice - competențe de consiliere <p>c) competențe transversale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe de rol - competențe de dezvoltare personală și profesională <p>d) competențe de conducere, de îndrumare și de control</p> <p>e) competențe dobândite prin programe de conversie profesională</p>	<p>Art.94-95:</p> <p>a) competențe profesionale</p> <p>b) competențe psihopedagogice</p> <p>c) competențe psiho-sociale</p> <p>d) competențe privind managementul clasei</p>	<p>Art.96:</p> <p>a) competențe pedagogice</p> <p>b) competențe sociale</p> <p>c) competențe referitoare la managementul clasei</p> <p>d) competențe profesional-științifice</p> <p>e) competențe infodocumentare</p> <p>f) competențe de management al carierei și al dezvoltării personale</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Analiza comparativă a datelor din Tabelul 1 permite evidențierea următoarelor concluzii:

- așa cum stipulează Legea educației naționale, ”dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională se realizează pe baza standardelor profesionale pentru profesia didactică (art.75, al.2);
- rar se observă existența unor tipuri de competențe care se regăsesc în toate articolele citate;
- limbajul nu este omogen, denumirile fiind diferite: ex.:competențe profesionale/profesional-științifice/competențe în domeniul de specializare;
- una și aceeași competență poartă ”etichete” diferite, fiind inclusă în categorii de competență diferite.

În avantajul unei concepții coerente și a unui limbaj științific uniform, este de dorit să se elaboreze un **sistem unitar de competențe** ale personalului didactic, a cărui specificitate să se concretizeze pe:

- formare inițială;
- formare continuă;
- niveluri de școlaritate;
- pe trepte de evoluție în cariera didactică (grade didactice).

3. Un sistem al competențelor pentru cariera didactică. Surse de derivare a competențelor pentru cariera didactică

Procesul de derivare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice se bazează pe trei surse importante, anume:

a) analiza ocupațională, orientată spre studierea:

- rolurilor profesionale ale cadrelor didactice din învățământ;
- tipurilor fundamentale de activitate școlară;
- experienței pozitive în domeniul practicii educaționale.

b) fundamente teoretico-metodologice, luarea în considerare a:

- cercetărilor și sintezelor teoretice relevante în domeniul științelor educației;
- stadiului de elaborare a standardelor pentru profesia didactică.

c) politicile educaționale promovate de documente de politică educațională ale UE și naționale.

Rolurile profesorului și activitățile aferente nu sunt stabile, ci sunt integrate într-un proces dinamic, care conduce la schimbări de conținut ale rolurilor clasice și la apariția a noi roluri. Tot mai mult se discută de profesor în ipostazele de: instructor, organizator și facilitator al învățării, consilier, designer curricular, evaluator de competențe, manager școlar, cercetător. O nouă viziune asupra carierei didactice ar trebui să încorporeze într-o manieră consecventă și solidară evoluțiile actuale ale acestor roluri. O analiză sistematică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică ar trebui să conțină pentru învățământul preuniversitar referințe la planurile:

A. formare continuă în relație cu formarea inițială;

B. niveluri de școlaritate: educație timpurie, învățământ primar, învățământ secundar inferior, învățământ secundar superior, învățământ terțiar, învățământ superior;

C. evoluția în carieră: profesor debutant, profesor gradul II, profesor gradul I, profesor emerit.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Sistemul competențelor pentru cariera didactică este alcătuit, din cele trei mari categorii de competențe prevăzute în Figura 1 și descrise în Tabelul 2.

Tabelul 2. Categoriile de competențe:

Categorii de competențe	Detalii
1. Competențe de specialitate	<ul style="list-style-type: none">- Se definesc potrivit Metodologiei CNCIS pentru descrierea calificării asigurate de fiecare program de studii universitare, se înscriu în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior- Sunt publicate pe site-ul www.rncis.ro- Sunt descrise de standardul occupational
2. Competențe profesionale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe profesionale: 1. Proiectarea activității educaționale 2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional 3. Evaluarea activităților educaționale 4. Integrarea și utilizarea TIC în educație 5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor 6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii
3. Competențe transversale	Standardul profesional privind evoluția în cariera didactică conține și descrie următoarele competențe transversale: 7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate 8. Managementul carierei și al dezvoltării personale 9. Cercetare educațională aplicativă

Sistemul de competențe definitorii pentru evoluția în cariera didactică propus în prezentul standard este congruent în mod specific cu Legea educației naționale și cu Metodologia privind formarea continuă a personalului didactic.

Sistemul de standarde elaborat respectă prevederile legale din România potrivit cărora *”formarea continuă a personalului didactic se întemeiază pe modelul abordării prin competențe și pe conceptul de dezvoltare cumulativă a nivelului de competență a personalului didactic”* (art.6.) și vizează: *”profesionalizarea carierei didactice; plasarea sistemului de formare în contextul european al dezvoltării profesionale continue/învățării și formării pe tot parcursul vieții și orientarea sistemului de formare către mobilitate și evoluție în carieră și dezvoltare profesională”* (art. 90, Metodologia formării continue).

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Tabelul 3: Corespondențe - denumirea competențelor

Competențe - Legea educației naționale	Competențe descrise de standardele privind evoluția în cariera didactică	Competențe nominalizate de Metodologia privind formarea continuă
- Actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul psihopedagogic și metodic;	1. Proiectarea activității educaționale	- competențe psiho-pedagogice - competențe profesional-științifice - competențe info-documentare
	2. Conducerea și monitorizarea procesului educațional	- competențe psiho-pedagogice
	3. Evaluarea activităților educaționale	- competențe pedagogice - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... , cum ar fi predarea asistată de calculator...	4. Integrarea și utilizarea TIC în educație	- competențe complementare - competențe digitale - competențe info-documentare
- Dobândirea unor competențe complementare... cum ar fi consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților	5. Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor	- competențe psiho-pedagogice - competențe de consiliere
- Dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control; - Dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale	6. Managementul clasei/grupeii de elevi/copii	- competențe referitoare la managementul clasei
	7. Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate	- competențe sociale - competențe info-documentare
- Dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice	8. Managementul carierei și al dezvoltării personale	- competențe de management al carierei și al dezvoltării personale (art.96)
	9. Cercetare educațională aplicativă	- competențe profesional-științifice - competențe info-documentare

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

4. Metodologia definirii standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică

Prezentul document propune un model nou de definire și descriere a standardelor/competențelor profesionale. Au fost utilizate 4 surse de descriere, articulate coerent într-un format nou:

- din Metodologia CNFPA - au fost preluate următoarele idei: *unități de competență, elementele unității de competență, condiții de realizare;*
- din documentele publicate de Parlamentul European referitor la competențele cheie, s-a valorificat ideea *structura competențelor: cunoștințe, abilități atitudini;*
- din Cadrul European al Calificărilor (EQF) - au fost preluate și puse în valoare ideile sintetizate de conceptele: *rezultate ale învățării, cele 8 niveluri de calificare și abordarea competenței din perspectiva autonomiei și responsabilității.*

În mod sistematic, a fost valorificat modelul ACPART, descris în Metodologia CNCIS care este funcțională în România din 2009, cu distincțiile propuse între *competențele profesionale și transversale și cu cei 5 descriptori ai competențelor profesionale*, aceste distincții fiind integrate și în Legea educației naționale.

Formatul de analiză și definire a competențelor care alcătuiesc standardele profesionale de evoluție în cariera didactică este prezentat în Tabelul 4:

Tabelul 4: Descrierea unității de competență

Titlul unității nr:				Nivelul calificării profesionale: Nivelul expertizei didactice (grad didactic):	
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate

Toate competențele din prezentul document sunt elaborate din perspectiva acestui model.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

S-a optat pentru modelul CNCIS pentru că :

- a fost anume proiectat și construit pentru programe care vizează calificări sau seturi de competențe care se dezvoltă prin învățământul superior (universitar și postuniversitar);
- este deja validat și confirmat oficial prin OMECT nr. 4430 /2009;
- se bucură de recunoaștere europeană; în urma parcurgerii procedurilor europene de autocertificare, Raportul României este publicat pe site-ul www.eric-naric.net.

Competențele profesionale ale personalului didactic trebuie puse în serviciul dezvoltării copiilor, a elevilor și a altor beneficiari ai procesului de învățământ. **Elaborarea și, în timp, actualizarea periodică a standardelor profesionale privind evoluția în cariera didactică a fost și trebuie să fie subordonată ideii că standardele profesionale nu reprezintă doar o problemă tehnică, ci trebuie asociate cu o tabelă de valori a educației.**

Tocmai opțiunile valorice ale cadrelor didactice sunt cele care orientează într-o direcție sau alta competențele sale profesionale. Profesorul, oricare ar fi nivelul de școlaritate în care funcționează, trebuie să respecte principiile și normele de etică profesională, să promoveze o atitudine responsabilă față de activitatea didactică, să respecte drepturile elevilor, personalitatea și unicitatea acestora în cadrul proceselor de predare, învățare și evaluare precum și dreptul părinților în relația lor cu copilul, sprijinind-o și încurajând-o. Recunoașterea și respectul pentru diversitate și multiculturalitate se corelează cu recunoașterea și respectarea diferențelor individuale și eliminarea discriminărilor de orice fel și se demonstrează prin comportamente prosoziale și participarea civică.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Unitatea de competență nr. 1

Titlul unității nr. 1: Proiectarea activităților educaționale			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Analiza nevoilor de formare a elevilor 1 – 5 ani	Cunoaște conceptele referitoare la analiza de nevoi (nevoi, scopuri, idealuri, test, motivație, chestionar, diagnoză). Înțelege și descrie relația dintre nevoile de formare a elevilor de liceu și conținutul documentelor curriculare.	Selectează și aplică instrumente de identificare a nevoilor și a experienței anterioare de învățare a elevilor din învățământul secundar superior.	Analizează critic, împreună cu profesorii clasei, concluziile analizei de nevoi în vederea elaborării planurilor individuale de invatare.	Elaborează, criterii de selecție a manualelor / a CDS /auxiliarelor curriculare avand in vedere interesele si nevoile de invatare ale elevilor.	Isi asumă responsabilitatea pentru deciziile profesionale luate pe baza concluziilor analizei de nevoi. Respectă normele deontologice privind aplicarea si prelucrarea
6 – 10 ani	Describe finalitățile educaționale ale profilului liceului, nevoile individuale de formare și nivelurile de calificare profesională. Describe tehnici și instrumente specific efectuării analizei de nevoi.	Alege instrumente adecvate de colectare a datelor privind nevoile si experiența anterioara de învățare a elevilor de liceu și a altor beneficiari. Participă la realizarea unor analize SWOT și PEST(e) în organizatia scolara.	Compară rezultatele obținute prin tehnici diferite: SWOT, PEST(e) s.a., in vederea stabilirii obiectivelor strategice ale organizatiei scolare.	Proiectează în mod inovator instrumente și activități pentru a a realiza un învățământ centrat pe elev.	datelor obținute prin diferite tehnici/instrumente specifice analizei de nevoi.
2. Proiectarea activității didactice anuale și semestriale 1 – 5 ani	Describe structura si continutul programei școlare si a celorlalte documente curriculare. Explică relația dintre programa școlară, planificarea anuală, unitățile de învățare, resursele existente si finalitățile educaționale ale disciplinei de specialitate. Describe resusele temporale, materiale si umane care trebuie avute in vedere in elaborarea proiectarii anuale si semestriale a activitatii didactice.	Elaborează proiectarea anuală/semestrială la disciplina de specialitate avand în vedere finalitățile educaționale, structura anului școlar și metodologia proiectării didactice. Asigură acoperirea, în mod unitar și echilibrat, a tuturor conținuturilor învățării prevăzute de programa școlară. Consiliază alți profesori în proiectarea activitatii didactice la disciplina de specialitate. Verifică si actualizeazaă materialul didactic și echipamentele TIC necesare in noul an școlar la disciplina de specialitate.	Analizează critic diferite variante de proiectare aplicate la disciplina de specialitate în anii precedenți. Analizează critic și utilizează criteriile stabilite de școală pentru selecția manualelor și a pachetelor de învățare oferitate la nivel național, judetean sau local.	Valorifică literatura de specialitate privind modularitatea si interdisciplnaritatea in invatamant elaborand mai multe variante de proiectare didactică Semestrială. Realizează un portofoliu cu exemple de variante de proiectare anuala si semestriala la diferite clase/ discipline in sprijinul colegilor, ca exemple de bună practică.	Își asumă responsabilitatea pentru aplicarea personalizată a curriculum-ului școlar si a prevederilor documentelor de referință privind proiectarea activitatii didactice. Își asumă responsabilitatea pentru proiectarea activității anuale și semestriale, cu respectarea principiilor de calitate. Își asumă responsabilitatea privind stabilirea ritmului de

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Cunoaște reglementările în vigoare privind proiectarea activităților metodice din liceu. Describe relația dintre etapele proiectării didactice și realizarea unui învățământ centrat pe competențe și pe particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor.		Analizează critic și constructiv diferite modalități de proiectare didactică anuală și semestrială având în vedere organizarea modulară a conținuturilor și utilizarea a 25% din timpul alocat pentru activități la decizia profesorului.	Valorifică modul propriu de proiectare curriculară în seminarii la nivel local/județean /național și în publicații de specialitate.	parcursul a conținuturilor și de dezvoltare a competențelor specifice.
3. Proiectarea unității de învățare sau modulului didactic 1 – 5 ani	Describe metodologia privind proiectarea didactică a unei unități de învățare sau a unui modul. Identifică principalele competențe ce trebuie formate prin unitatea respectivă / modulul respectiv de învățare.	Elaborează proiectul unității de învățare/ modulului didactic respectând criteriile de calitate. Stabilește activități de învățare realizabile, relaționate cu competențele specifice modulului/unității de învățare.	Analizează critic proiectarea unităților de învățare/a modulelor proiectate în vederea corelării lor cu problematica altor discipline studiate de elevi în liceu.	Formulează sugestii de îmbunătățirea proiectării didactice a unității de învățare și le prezintă public la manifestări științifice/la activitățile de formare continuă pe care le frecventează.	Își asumă responsabilitatea pentru proiectarea activității didactice anuale și semestriale, cu respectarea principiilor de calitate și asigurării unui proces de învățământ bazat pe competențe și centrat pe elev.
6 – 10 ani	Explică relațiile dintre prevederile Cadrului de Referință al Curriculumului Național privind finalitățile învățământului liceal și conținutul documentelor curriculare.	Asigură acoperirea, în mod unitar și echilibrat, a tuturor conținuturilor învățării prevăzute de programa școlară. Realizează proiectarea activității didactice anuale și semestriale la disciplina de specialitate având în vedere asigurarea calității învățării prin raportarea la competențe și centrarea pe elev. Cooperează cu alți profesori în elaborarea conștruirii și proiectarea unităților de învățare/a modulelor.	Analizează proiectul elaborat din perspectiva proiectării semestriale și anuale, identificând eventuale neconcordanțe logice sau metodologice. Analizează critic și compară modalitățile de proiectare a unităților de învățare la disciplina de specialitate, cu cele utilizate de colegii de la alte discipline sau din alte școli.	Proiectează module structurate în jurul unei teme integratoare pentru o anumită arie curriculară sau pentru mai multe arii curriculare. Proiectează module didactice de tipuri diferite: de inițiere, de îmbogățire, de remediere, de sinteză, transcurriculare ș.a.	Își asumă responsabilitatea pentru proiectarea pe unități de învățare, inclusiv pentru prezentarea lor la manifestări științifice.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

<p>4. Proiectarea lecției</p> <p>1 – 5 ani</p>	<p>Describe diferite modele de proiectare a lecției.</p> <p>Describe relațiile dintre obiectivele operationale ale lecției, conținuturile, formele de organizare a activității și strategii de instruire și de evaluare.</p> <p>Cunoaște potențialul educațional al TIC în dezvoltarea unui climat de învățare eficient și plăcut pentru elevi.</p>	<p>Stabilește competențele transversale și competențele specifice care vor fi formate în lecție în raport cu conținuturile, cu resursele disponibile și cu nevoile elevilor.</p> <p>Corelează finalitățile și conținuturile lecției cu finalitățile urmărite la nivelul unității de învățare și ale disciplinei de învățământ.</p> <p>Organizează și actualizează conținutul lecției.</p> <p>Proiectează sarcini de lucru relevante pentru formarea la elevi a competențelor vizate.</p> <p>Structurează informațiile în scheme (organizatori grafici) de diferite tipuri.</p>	<p>Analizează critic și constructiv modalitățile de proiectare a lecțiilor de către alți profesori.</p> <p>Compara proiectele de lecții elaborate cu cele considerate modele de bună practică, existente la cabinetul metodic.</p>	<p>Structurează conținuturile prin utilizarea inovativă a diferiților organizatori grafici sau cognitivi.</p> <p>Imaginează și realizează noi posibilități de corelare interdisciplinară a conținuturilor.</p> <p>Proiectează mai multe variante de desfășurare a unei lecții la disciplina de specialitate.</p>	<p>Își asumă responsabilitatea pentru utilizarea în proiectarea lecției a unui anumit model teoretic de formulare a finalităților educaționale și de operaționalizare a acestora.</p> <p>Isi asuma responsabilitatea pentru calitatea proiectării lecției și pentru realizarea finalităților definite.</p>
<p>6 – 10 ani</p>	<p>Explică metodologia elaborării proiectelor de lecție.</p> <p>Înțelege și explică funcționalitatea raporturilor dintre obiective, conținuturi, strategii de instruire și metode de evaluare, la nivelul proiectului de lecție.</p> <p>Describe o varietate de metode și tehnici de organizare a activității elevilor în lecție.</p>	<p>Organizează informația pe criterii de esențialitate și actualizează conținuturile cu noutățile din domeniu.</p> <p>Proiectează material didactic, instrumente de înregistrare a progresului elevilor în învățare, fișe de lucru și secvențe de instruire destinate obținerii performanței.</p> <p>Proiectează etape de instruire orientate spre obținerea performanței.</p> <p>Proiectează lecții de tipuri diferite, structurate după modele variate, corelate cu specificul clasei de elevi, cu conținuturile abordate, cu competențele vizate.</p>	<p>Isi reevaluează concepția privind proiectarea lecției prin identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale proiectelor de lecții elaborate anterior.</p> <p>Prelucrează critic conținuturile în vederea actualizării informației și utilizării TIC în prezentarea lor.</p> <p>Reconsidera proiectele de lecții elaborate adaptându-le la schimbările care apar.</p>	<p>Proiectează situații de învățare variate ca formă de organizare, mod de intervenție a profesorului în timpul învățării, comunicare, producere a învățării, prelucrare a informațiilor și aplicare a cunoștințelor, metodologie, mijloace de învățământ, tip de cunoștințe dobândite de elevi.</p>	<p>Isi asuma responsabilitatea pentru informarea la zi privind noile abordări științifice ale proiectării didactice și în ceea ce privește valorificarea acestora în întocmirea proiectelor de lecții.</p>
<p>5. Proiectarea curriculumului la decizia școlii</p> <p>1 – 5 ani</p>	<p>Cunoaște nevoile și interesele de cunoaștere ale elevilor, structura unei programe școlare și tipurile de CDS.</p> <p>Explică necesitatea introducerii unei noi discipline cu statut de CDS.</p>	<p>Proiectează programa de CDS conform nevoilor și particularităților elevilor de liceu.</p> <p>Identifică resursele TIC care pot fi utilizate în implementarea CDS-ului proiectat.</p> <p>Organizează modular conținutul disciplinei, respectând metodologia elaborării programelor școlare.</p>	<p>Analizează critic oportunitatea implementării CDS, calitatea definirii competențelor transversale și a competențelor specifice propuse, a tematicii și a strategiilor didactice prevăzute la CDS -ul proiectat.</p> <p>Stabilește corelații între</p>	<p>Proiectează un nou CDS în relație cu nevoile și interesele elevilor și ale comunității locale.</p> <p>Selectează conținuturi cu caracter inovator, inter, multi și transdisciplinar.</p>	<p>Isi asumă responsabilitatea pentru CDS -urile elaborate în condiții de asistență calificată: mentor, coordonare universitară, inspector școlar, experți în proiectare curriculară.</p> <p>Isi asumă responsabilitatea asigurării condițiilor de</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

			CDS-ul elaborat, programele disciplinelor obligatorii din liceu și activitățile extracurriculare inițiate de școală.		implementare a disciplinei CDS. Participa responsabil la activitățile de evaluare a programelor de CDS propuse de colegii din școală.
6 – 10 ani	Describe componentele unei programe școlare și criteriile de evaluare a calitatii acesteia.	Identifică situații de învățare bazate pe implicarea elevilor de gimnaziu în utilizarea resurselor TIC în activitatea didactică la disciplina cu statut de CDS. Alege pentru CDS conținuturi cu caracter novator, inter, multi și transdisciplinar.	Analizează critic și constructiv oportunitatea implementării disciplinei CDS, implicit calitatea competențelor transversale și competențelor specifice urmărite prin disciplina respectivă. Evaluează critic diferite programe de CDS în vederea evidențierii elementelor care pot fi generalizate în noi contexte educaționale.	Probează spirit inovativ în adaptarea CDS la interesele elevilor, la particularitățile locale și la resursele disponibile. Proiectează material didactic nou, fișe de lucru, portofolii tematice în sprijinul studierii de către elevi a problematicii abordate de CDS.	
6. Proiectarea activităților extracurriculare 1 – 5 ani	Describe tipurile de activități extracurriculare. Cunoaște prevederile regulamentului privind organizarea unităților care oferă activitate educativă extrașcolară.	Corelează activitățile extracurriculare proiectate cu planul de intervenție personalizat, cu educația remedială și cu educația pentru performanță. Proiectează secvențe educaționale destinate obținerii performanței și instrumente de înregistrare a rezultatelor învățării în activitățile extracurriculare.	Identifică posibile erori de proiectare a activităților extracurriculare. Analizează critic și constructiv aplicabilitatea programelor de educație incluzivă pentru a favoriza progresul școlar.	Proiectează noi activități extracurriculare în funcție de specificul de dezvoltare al comunității, al școlii și al grupului de elevi.	Își asumă responsabilitatea pentru pregătirea și conducerea activităților extracurriculare proiectate.
6 – 10 ani	Explică tipologia activităților extracurriculare, teoriile despre educație și performanță, despre noile educații, despre managementul schimbării într-o societate bazată pe cunoaștere. Cunoaște strategiile de predare-învățare-evaluare pentru elevii antrenați în programe speciale și pentru elevii cu performanțe școlare.	Discută cu reprezentanții diferitelor instituții care au atribuții sau pot oferi condiții pentru realizarea unor activități extracurriculare variate ca formă de organizare.	Analizează critic și constructiv programele, proiectele elaborate, identificând punctele slabe și punctele tari ale acestora.	Valorifică concluziile cercetărilor privind eficacitatea activităților extracurriculare prin comunicări în comisia metodică sau în dezbateri metodico-științifice.	
7. Proiectarea produselor curriculare auxiliare	Cunoaște structura diferitelor categorii de produse curriculare auxiliare. Cunoaște oferta națională de produse curriculare auxiliare.	Selectează din oferta națională de produse curriculare pe cele care favorizează procesul de învățământ la disciplina de specialitate. Proiectează fișe de lucru.	Analizează critic și constructiv produse curriculare auxiliare proiectate prin raportare	Propune modele noi de produse curriculare auxiliare. Valorifică experiența personală și	Își asumă responsabilitatea pentru respectarea normelor deontologice privind

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

1 – 5 ani		Proiectează materiale didactice suport pentru elevi. Proiectează îndrumătoare pentru elevi.	la finalitățile educaționale ale profilului/specializării liceului în care își desfășoară activitatea didactică.	a colegilor în proiectarea de material didactic suport.	copyright-ul.
6 – 10 ani	Explică metodologia elaborării produselor curriculare auxiliare.	Proiectează caiete de muncă independentă pentru elevi. Proiectează ghidul metodologic pentru cadrele didactice. Proiectează soft educațional. Proiectează materiale didactice (hărți, diagrame, desene schematice, mulaje, machete etc.). Proiectează culegeri de probleme, de texte, de teste etc.		Valorifică în proiectarea produselor curriculare auxiliare teoriile actuale/modele și moduri specific ale instruirii precum și concluziile unor studii curriculare.	

Criterii de performanță:

- 1) Corelează finalitățile educaționale ale învățământului liceal cu interesele și nevoile educaționale ale elevilor.
- 2) Realizează proiectarea activității didactice la nivel de disciplină, unitate/modul de învățare/lecție/activitate extracurriculară valorificând creator informația științifică în domeniu și prevederile documentelor curriculare.
- 3) Proiectează strategii inovatoare de învățare și predare centrate pe elev.
- 4) Proiectează situații de învățare care valorifică experiența anterioară de învățare a elevilor.
- 5) Proiectează sarcini de învățare a căror rezolvare necesită cooperarea elevilor.
- 6) Selectează, structurează și adaptează informația științifică asigurând actualitatea și accesibilitatea conținuturilor oferite elevilor.
- 7) Participă la proiectarea ofertei curriculare a instituției de învățământ, în conformitate cu deciziile de politică educațională generale și locale.
- 8) Proiectează mijloace de învățământ care stimulează interesul elevilor pentru realizarea conexiunilor disciplinei respective cu alte discipline și cu situații de viață cotidiană.
- 9) Proiectează documente curriculare auxiliare care sprijină implementarea planurilor individualizate de învățare.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Unitatea de competență nr. 2

Titlul unității nr. 2: Conducerea și monitorizarea procesului de învățare			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific /Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Dezvoltarea și valorificarea comunicării educaționale 1 – 5 ani	Cunoaște conceptele și teoriile despre tipurile de comunicare utilizate în contexte educaționale diverse.	Utilizeaza metode si instrumente de comunicare adaptate particularităților de varsta si de pregatire a elevilor.	Analizează critic și constructiv oportunitatea utilizării anumitor metode și tehnici de comunicare în lecții și în activitatea extracurriculară.	Manifestă creativitate și inovare în structurarea mesajului transmis. Construieste situații de comunicare cu un mare potențial de asigurare a participării active și creative a elevilor.	Valorizează particularitățile individuale și de grup ale interlocutorilor în scopul realizării unei comunicări eficiente. Asigură confidențialitatea informațiilor privind comunicarea cu elevii, cu părinții acestora, cu membrii comunității școlare și ai comunității locale.
6 – 10 ani	Describe relatiile profesor-elev, elev-elev ca relatii de comunicare cu functii multiple. Descrie potentialul educațional al comunicării nonverbale și al comunicării paraverbale.	Inițiază și gestionează eficient situații de comunicare cu diferite categorii de persoane implicate în procesul de învățământ. Facilitează comunicarea interpersonală elev-elev, profesor - elev, profesor-profesor, parinte-elev.	Analizează critic modalitatile de comunicare elev-elev, elev-profesor si modul de valorificare a feed-back-ului obtinut în cazul disciplinei de specialitate. Identifică și examinează mesajul ascuns al situațiilor de comunicare din lecție.	Manifestă creativitate în structurarea logică a mesajului didactic transmis. Promovează imaginea școlii și rezultatele elevilor prin articole și site-ul școlii.	Isi asumă responsabilitatea pentru impactul situațiilor de comunicare pe care le conduce. Folosește tehnici de comunicare adecvate fiecărei categorii de public implicat în comunicarea educațională.
2. Organizarea și conducerea activității didactice 1 – 5 ani	Cunoaște reglementarile interne privind organizarea și desfășurarea activităților didactice în școala respectivă. Cunoaște teoriile despre	Crează situații de învățare centrate pe elev. Asigură condiții pentru aplicarea și transferul cunoștințelor în contexte noi.	Analizează critic și constructiv formele de organizare, metodele și mijloacele de învățământ utilizate. Evaluează critic documentele curriculare,	Imaginează soluții noi de asigurare a unei ambianțe sănătoase și placute de învățare. Utilizează în mod creativ metodologia și mijloacele de învățământ.	Asigură coerența, funcționalitatea și eficacitatea situațiilor de comunicare pe care le inițiază. Isi asumă responsabilitatea pentru

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

	<p>învățare, despre tipologia competențelor și a strategiilor de învățare. Cunoaște modalități de organizare a grupurilor și a mediului de învățare.</p>	<p>Structurează conținutul lecției pentru a fi coerent, accesibil, actualizat, cu grad optim de dificultate. Facilitează comunicarea cu și între elevi și organizarea lor pe grupe de studiu.</p>	<p>resursele temporale, umane și materiale în vederea atingerii obiectivelor urmărite în lecție. Evaluează potențialul pedagogic al materialelor și auxiliarelor didactice în vederea integrării acestora în procesul de învățământ. Verifică respectarea normelor privind asigurarea securității elevilor pe timpul desfășurării activității. Reflectează asupra propriului stil de activitate didactică în vederea sporirii numărului de oportunități oferite elevilor pentru punerea de întrebări, exprimarea propriei opinii și participarea la luarea deciziilor privind planul individualizat de învățare.</p>	<p>Demonstrează creativitate în ceea ce privește diversificarea situațiilor de comunicare în organizația școlară.</p>	<p>gestionarea TIC și a resurselor temporale și materiale utilizate în predarea disciplinei de specialitate. Demonstrează atitudine flexibilă și disponibilitate pentru rezolvarea operativă a unor situații neprevăzute. Incurajează elevii și alți beneficiari să-și exprime opiniile privind selecția manualelor, stabilirea opțiunilor, organizarea mediului de instruire, planificarea evaluărilor semestriale, activitățile extrașcolare și comunitare.</p>
6 – 10 ani	<p>Explică interacțiunea dintre strategiile, metodele și tehnicile de predare/ învățare și finalitățile educaționale ale activității didactice. Descrie metode și tehnici de stimulare a creativității individuale și de grup.</p>	<p>Asigură un mediu fizic și un climat afectiv optim de învățare bazat pe respect și încredere în posibilitățile elevilor. Conduce procesul de predare-învățare-evaluare valorificând potențialul organizatorilor cognitivi în învățare. Crează situații de învățare care au în vedere interesele și stilurile de învățare ale elevilor. Implică elevii în situații de învățare variate ca formă de organizare, metodologie, mijloace de învățământ utilizate, competențe vizate a fi formate la elevi.</p>	<p>Evaluează potențialul pedagogic al materialelor și auxiliarelor didactice în vederea integrării acestora în procesul de învățământ. Verifică respectarea normelor privind asigurarea securității elevilor pe timpul desfășurării activității. Reflectează asupra propriului stil de activitate didactică în vederea sporirii numărului de oportunități oferite elevilor pentru punerea de întrebări, exprimarea propriei opinii și participarea la luarea deciziilor privind planul individualizat de învățare.</p>	<p>Identifică, împreună cu elevii/collegii de catedră, modalități noi de diversificare a activităților didactice /extradidactice la disciplina de specialitate. Crează/confecționează material didactic nou valorificând resursele TIC. Valorifică concluziile unor cercetări -acțiune care vizează interdisciplinaritatea și organizarea modulară a conținuturilor activității școlare și extrașcolare.</p>	

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

<p>3. Monitorizarea procesului de instruire</p> <p>1 – 5 ani</p>	<p>Cunoaște strategii, metode și tehnici de predare, de învățare și de analiză a procesului de învățare.</p>	<p>Aplică o varietate de tehnici de monitorizare a modului de realizare a învățării de către elevii de liceu în funcție de stilurile lor de învățare, de diferențierile individuale și de vârstă, de nevoile, motivațiile și scopurile lor. Monitorizează modul de utilizare a resurselor și gradul de respectare a cerințelor de către elevii de liceu.</p>	<p>Analizează critic și constructiv procedurile instituite în școală pentru desfășurarea normală a procesului de învățământ, respectiv, pentru monitorizarea conduitei și procesului de învățare al elevilor. Analizează periodic evoluția formării competențelor vizate de programa școlară la elevi.</p>	<p>Valorifică concluziile monitorizării procesului de instruire prin referate susținute în comisia metodică.</p>	<p>Controlează și adaptează rapid propria prestație didactică la situația din clasă. Își asumă responsabilitatea observării sistematice și înregistrării operative a situațiilor de abandon școlar, ramânere în urmă la învățătură, absenteism sau comportament deficitar al unor elevi în context școlar și extrașcolar. Participă / coordonează activitatea unor comisii de audit al disciplinelor din aceeași arie curriculară. Își asuma responsabilitatea pentru judecatile de valoare formulate în legatura cu desfasurarea procesului de invatamant.</p>
<p>6 – 10 ani</p>	<p>Cunoaște metode și tehnici de monitorizare a procesului de învățare și de evidențiere a rezultatelor. Descrie tipurile de feedback și modalități de obținere a acestuia.</p>	<p>Monitorizează modul de integrare a elevilor la activitatea din liceu. Observă evoluția în timp a frecvenței și a performanțelor școlare ale elevilor. Participă la activități de monitorizare, înregistrare și raportare la nivelul școlii.</p>	<p>Analizează critic tehnicile de monitorizare a procesului de învățământ utilizate în școală în vederea selectării celor adecvate pentru disciplina de specialitate.</p>	<p>Aplică tehnici noi și diversificate de monitorizare a procesului de instruire. Valorifică în lucrările prezentate în stagiile de formare continuă experiența proprie privind monitorizarea activității didactice și diseminează bune practici în domeniu.</p>	<p>Participă / coordonează activitatea unor comisii de audit al disciplinelor din aceeași arie curriculară. Își asuma responsabilitatea pentru judecatile de valoare formulate în legatura cu desfasurarea procesului de invatamant. Dezvoltă instrumente de colectare a feedback-ului în mod sistematic.</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

4. Reconsiderarea, revizuirea-după caz-a proiectului inițial, în funcție de dinamica situației educaționale	Cunoaște strategii de implementare a schimbărilor. Explică relația dintre ținte strategice, scopuri, operaționalizare, procedură de revizuire.	Adaptează, în mod flexibil, noul proiect la particularitățile comunității educaționale și la schimbările care se produc în mediul școlar și extrașcolar. Creează situații de exprimare de către elevi a opiniilor privind punctele tari și punctele slabe ale manualului școlar, programului orar, derularea altor activități școlare și extracurriculare în vederea îmbunătățirii lor.	Examinează critic și constructiv propria activitate didactică și ia decizii de reconsiderare a proiectelor/activității didactice. Analizează cu elevii punctele slabe identificate în demersul de implementare a proiectului didactic. Analizează oferta existentă și identifică materiale și emisiuni radio-tv cu potențial științific, educațional și metodologic posibil de valorificat în activitatea școlară și extrașcolară.	Integrează în proiectul revizuit strategii creative și finalități care favorizează reducerea absenteismului, creșterea performanțelor școlare și a responsabilității personale în învățare. Îmaginează soluții noi de adaptare a proiectării didactice la dinamica situației școlare și a oportunităților cotidiene oferite de comunitatea educațională.	Isi asuma responsabilitatea pentru valorificarea informației de specialitate în ceea ce privește reconsiderarea și îmbunătățirea în timp util a proiectelor educaționale în care este implicat.
1 – 5 ani					
6 – 10 ani					

Criterii de performanță:
1) Utilizează metode și tehnici de comunicare eficientă.
2) Facilitează comunicarea internă și externă între diferite categorii de public, cu tact pedagogic, empatie și considerație față de aceștia.
3) Organizează situații și activități de învățare într-o manieră flexibilă, creative cu resursele existente.
4) Monitorizează permanent procesul educațional pentru obținerea de feedback continuu, formativ și sumativ.
5) Gestionează eficient resursele materiale, umane, informaționale și de timp în cadrul procesului de instruire.
6) Asigură coerența, funcționalitatea și echilibrul etapelor de desfășurare a procesului de instruire.
7) Utilizează instrumente variate de colectare a feedback-ului necesar revizuirii proiectelor implementate.
8) Optimizează proiectul inițial, în funcție de dinamica situației educaționale și a punctelor slabe identificate în implementarea acestuia.
9) Selectează/crează produse curriculare auxiliare care facilitează demersurile practice de valorificare a programelor școlare și/sau a manualelor școlare.
10) Utilizează proceduri eficiente de monitorizare a procesului de învățare și de evidențiere a rezultatelor învățării.
11) Utilizează principalele moduri de instruire: frontal, grupa, individual pentru a genera o varietate de medii de învățare și pentru a sprijini elevii în activitatea de învățare autonomă, independentă și colaborativă.

Unitatea de competență nr. 3

Titlul unității nr. 3: Evaluarea activităților educaționale			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea evaluării și a instrumentelor de evaluare 1 – 5 ani	Cunoaște documentele normative și reglementările oficiale privind evaluarea elevilor și finalizarea/certificarea studiilor liceale. Cunoaște evoluția rezultatelor școlare obținute de elevi în anii școlari precedenți. Cunoaște și explică tipurile, funcțiile, metodele și instrumentele de evaluare, precum și contextele și situațiile în care acestea se utilizează. Explică avantajele și limitelor diferitelor metode de evaluare, precum și situațiile în care acestea se utilizează.	Elaborează probe de evaluare a rezultatelor școlare cu funcții de diagnoză, de progres, de selecție și, unde este cazul, de certificare. Stabilește baremele de corectare și de notare. Elaborează matricea de specificații pentru instrumentele de evaluare proiectate. Verifică concordanța între curriculumul disciplinei și metodele de evaluare.	Corelează competențele vizate ca rezultat al învățării cu tipul instrumentelor de evaluare utilizate. Examinează critic diferite instrumente de evaluare a elevilor, a manualelor și a activităților extracurriculare, în vederea selectării și integrării lor în procesul de învățământ. Relaționează activitățile de evaluare cu experiențele elevilor atât în cadrul cât și în afara clasei.	Valorifică experiențele personale anterioare în adaptarea modelelor de instrumente de evaluare existente la specificul clasei, disciplinei și al contextului de aplicare. Proiectează variante noi/ seturi de probe de evaluare care se adresează diferitelor niveluri de dificultate și tipuri de rezultate ale învățării.	Conștientizează impactul emoțional și cognitiv al situațiilor de evaluare asupra adolescenților. Proiectează instrumentele de evaluare a activităților extracurriculare, cu sprijinul/sub îndrumarea colegilor/responsabilului comisiei metodice.
6 – 10 ani	Explică relația dintre conținutul instrumentelor de evaluare și standardele de performanță prevăzute de programa disciplinei respective.	Proiectează probe de evaluare a rezultatelor școlare cu funcții de diagnoză, progres, selecție și, unde este cazul, certificare. Identifică TIC și alte resurse educaționale din școală în vederea utilizării lor în activități evaluative.	Analizează critic diferite instrumente naționale / internaționale de evaluare a elevilor, a manualelor și/sau a activităților extracurriculare în vederea perfectării propriilor instrumente de evaluare.	Elaborează instrumente de evaluare originale pentru diferite evaluări interne/externe: examene, olimpiade, concursuri etc., în cadrul unor comisii oficiale. Valorifică inovativ modele de teste și bune practici existente: testare națională, olimpiade școlare, PIRLS și TIMSS.	Își asumă responsabilitatea pentru instrumentele de evaluare elaborate, inclusiv pentru publicarea lor.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

<p>2. Administrarea instrumentelor de evaluare, analiza și interpretarea datelor culese și luarea deciziei privind rezultatul evaluării</p> <p>1 – 5 ani</p>	<p>Describe normele de administrare a instrumentelor de evaluare proiectate. Numește principalii indicatori statistici pentru interpretarea rezultatelor. Explică rolul aplicării obiective a baremului de corectare și de notare.</p>	<p>Crează un climat optim de administrare a instrumentelor de evaluare proiectate. Aplică instrumentele de evaluare proiectate. Aplică baremul de corectare și notarea obiectivă a răspunsurilor elevilor. Formulează decizia prin acordarea de note, calificative sau credite profesionale transferabile. Inregistrează exact și consecvent informațiile colectate prin instrumentele de evaluare proiectate.</p>	<p>Examinează autocritic modul în care a realizat notarea probelor de evaluare administrate. Compară rezultatele obținute de elevi la testările periodice în scopul unei discuții constructive cu aceștia. Elaborează rapoarte pentru activități de evaluare operate la nivelul școlii sau la nivel județean.</p>	<p>Adaptează procedurile consacrate de administrare a probelor proiectate la condițiile locale de desfășurare a evaluărilor/ vârsta elevilor – liceu / natura probelor.</p>	<p>Demonstrează obiectivitate în aplicarea și aprecierea rezultatelor obținute de elevi la probele de evaluare de interes local/județean/ national.</p>
<p>6 – 10 ani</p>	<p>Cunoaște procedurile de administrare a instrumentelor de evaluare a elevilor, a manualelor alternative, a activităților extracurriculare, a ofertelor CDS și a resurselor umane din școală, de analiza a datelor culese și de interpretare a rezultatelor. Describe reglementările în vigoare privind acordarea de note, calificative sau credite profesionale transferabile.</p>	<p>Utilizează o gamă variată de metode de evaluare și de înregistrare a rezultatelor elevilor. Calculează principalii indicatori statistici pentru interpretarea rezultatelor: media, mediana, modul, coeficienți de corelație etc. Utilizează metode grafice de vizualizare a rezultatelor școlare. Formulează decizia privind rezultatul evaluării prin acordarea de note calificative sau credite transferabile.</p>	<p>Identifică similitudini și deosebiri între modul de administrare a instrumentelor de evaluare la nivel județean/ național: testări predictive, concursuri, olimpiade școlare. Analizează posibilitatea de realizare a unor activități de evaluare în care se utilizează TIC.</p>	<p>Apreciază rezultatele evaluărilor prin metode cantitative și/sau calitative. Adaptează procedurile consacrate de administrare a instrumentelor proiectate la condițiile locale de desfășurare a diferitelor tipuri de evaluări.</p>	<p>Își asumă responsabilitatea individuală pentru administrarea instrumentelor de evaluare, analiza și interpretarea datelor privind evaluarea elevilor la disciplina de specialitate, inclusiv pentru publicarea lor.</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

3. Redactarea și comunicarea rezultatelor evaluării către elevi, părinți, conducerea școlii, inspectorate, comunitate locală și partenerii educaționali 1 – 5 ani	Cunoaște reglementările în vigoare privind modul de înregistrare și comunicare a rezultatelor activităților de evaluare proiectate.	Transmite, în timp util, elevilor și părinților rezultatele obținute la probele de evaluare. Înregistrează rezultatele obținute de elevi în documentele oficiale, respectând normele în vigoare. Elaborează informări privind rezultatele evaluării elevilor valorificând sugestiile dirigintelui elevului și ale colegilor din comisia metodică.	Analizează concordanța dintre funcțiile evaluării elevilor, beneficiarii interesați și sistemul de comunicare a rezultatelor obținute. Identifică similitudini și deosebiri între modul de administrare a instrumentelor de evaluare la nivel județean/ național: testări predictive, bacalaureat, concursuri, olimpiade școlare.	Inițiază întâlniri cu părinții pe aspecte privind evaluarea elevilor la disciplina de specialitate. Crează baze de date privind rezultatele școlare ale elevilor pe termen lung.	Își asumă responsabilitatea personală pentru redactarea și comunicarea rezultatelor evaluării către elevi/părinți/ conducerea școlii/ inspectorat /alte structuri sau persoane interesate. Elaborează statistici și documente privind rezultatele evaluării elevilor valorificând sugestiile, dirigintelui elevului și ale colegilor din comisia metodică.
	6 – 10 ani	Cunoaște modalitățile de redactare și comunicare a rezultatelor evaluării elevilor/manualelor/activităților extracurriculare, resurselor, proiectelor educaționale către elevi, părinți, comunitatea locală și partenerii educaționali.	Elaborează documente de raportare și analiză a rezultatelor diferitelor activități evaluative către conducerea școlii și/sau inspectoratul școlar.	Utilizează mijloace electronice de comunicare a rezultatelor școlare către elevi, părinți și conducerea școlii. Crează baze de date privind rezultatele școlare ale elevilor pe termen lung.	
4. Revizuirea/ optimizarea procesului instructiv-educativ din organizația școlară 1 – 5 ani	Numește și descrie erorile de apreciere a răspunsurilor : efectul hallo, Pygmalion etc. și modul de evitare a acestora.	Utilizează tehnici și instrumente de evaluare îmbunătățite.	Compară rezultatele școlare cu obiectivele educaționale, pentru a crește eficacitatea învățării. Revizuieste instrumentele de evaluare utilizate, pentru a evita erorile frecvente de evaluare.	Analizează și revizuieste sistemul de evaluare practicat împreună cu colegii din comisia metodică. Elaborează propuneri de îmbunătățire a sistemului de evaluare și a altor aspecte ale procesului de învățământ în școala respectivă.	Își asumă responsabilitatea pentru calitatea măsurilor de optimizare a sistemului de evaluare introduse și pentru popularizarea acestora prin diferite metode: prezentări, publicații.
	6 – 10 ani	Cunoaște metodologia de evaluare externă a școlii. Cunoaște metodologia formării continue și de obținere a gradelor didactice. Cunoaște metodologia recunoașterii competențelor obținute în contexte nonformale si informale.	Revizuieste instrumentele de evaluare utilizate pentru a avea calități metrice, predictive etc. corespunzătoare. Utilizează auxiliarele didactice, factorii emoționali și spațio-temporali în vederea eficientizării procesului de evaluare.	Selectează informațiile care se includ în rapoartele de evaluare externă în funcție de criteriile /indicatorii recunoscuți în domeniu. Revizuieste instrumentele de evaluare utilizate, pentru a evita erorile frecvente de evaluare.	Generalizează instrumentele de evaluare care s-au dovedit eficiente și stimulatoare pentru elevi în evaluarea formativă.

Criterii de performanță:

- 1) Elaborează, pe baza matricei de specificații, instrumente valide de evaluare a elevilor.
- 2) Utilizează preponderent evaluarea formativă în procesul didactic și în activitățile extrașcolare.
- 3) Îmbunătățește instrumentele de evaluare proiectate pe baza analizei rezultatelor obținute și a reflecției critice asupra unor instrumente de evaluare naționale și internaționale.
- 4) Selectează manualul elevului, utilizând o grilă de evaluare acceptată de școală.
- 5) Administrează instrumente de evaluare proiectate conform regulamentelor oficiale.
- 6) Înregistrează rezultatele obținute de elevi în documentele oficiale, respectând normele în vigoare.
- 7) Elaborează rapoarte pentru activități de evaluare operate la nivelul școlii/local/national.
- 8) Prezintă rezultatele diferitelor tipuri de evaluări realizate în comisia metodică și în întâlnirile cu părinții.
- 9) Optimizează / revizuieste proiectarea unităților de învățare și a procesului de instruire, pe baza concluziilor desprinse din rezultatele evaluării.
- 10) Desfășoară activități de îndrumare/ sprijin pentru colegii de specialitate din școală.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Unitatea de competență nr. 4

Titlul unității nr. 4: Integrarea și utilizarea TIC în educație			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Proiectarea activităților școlare și extrașcolare care presupun utilizarea resurselor TIC. 1 – 5 ani	Cunoaște diferite resurse software și echipamente TIC necesare procesului didactic și activităților extracurriculare. Înțelege interacțiunea elev-computer – curriculum pentru disciplinele din învățământul liceal precum și pentru activitățile extrașcolare.	Accesează surse moderne de informare și de comunicare. Localizează, vizualizează, descarcă, decompimă și deschide documente de pe site-uri din rețeaua Internet, din arhive și de pe diverse suporturi digitale. Folosește un editor de texte pentru crearea / prelucrarea informației și printarea materialelor.	Estimează potențialul educativ al resurselor electronice digitale disponibile în liceu din perspectiva eficienței educaționale. Corelează unitățile de învățare cu tipurile de resurse TIC, în special soft-uri educaționale, în vederea formării competențelor vizate prin curriculumul liceului respectiv și prin activitățile extracurriculare.	Formulează sugestii de dotare a școlii și de valorificare educațională a resurselor TIC în liceu.	Respectă regulile deontologice în folosirea poștei electronice, a grupurilor de știri și altor servicii și funcții de pe Internet.
6 – 10 ani	Explică și exemplifică interacțiunea elev-computer – curriculum pentru disciplinele din liceu precum și pentru activitățile extrașcolare.	Utilizează resurse informaționale pe suporturi multiple în proiectarea activităților școlare și extrașcolar. Discută cu elevii erorile, lacunele și contradicțiile identificate în informațiile oferite de diferite site-uri.	Corelează unitățile de învățare cu tipurile de resurse TIC, în special soft-uri educaționale, în vederea formării competențelor vizate prin curriculumul liceal și prin activitățile extracurriculare.	Proiectează CDS, fise de lucru, pachete de învățare valorificand TIC.	Respectă principiile etice și legale în legătură cu plagiatul și drepturile de autor.
2. Utilizarea resurselor TIC pentru facilitarea procesului educațional în învățământul liceal 1 – 5 ani	Demonstrează modul de accesare a surselor de informare prin TIC. Cunoaște și înțelege posibile efecte negative ale utilizării TIC având în vedere nivelul de vârstă al elevilor.	Asigură accesul egal al tuturor elevilor la utilizarea TIC în învățare. Utilizează PowerPoint în prezentări cu scop didactic.	Examinează critic potențialul educațional al resurselor TIC în vederea stabilirii etapei de instruire adecvate pentru integrarea TIC în lecție. Analizează critic cu elevii situații de utilizare nelegală a TIC și consecințele nerespectării normelor naționale și internaționale în domeniu.	Adaptează softuri existente în vederea utilizării lor în activitățile școlare și extrașcolare. Crează material didactic, fise de lucru, pagini Web și site-uri dedicate unor activități școlare, extrașcolare sau de promovare a ofertei educaționale a școlii.	Își asumă responsabilitatea pentru familiarizarea elevilor cu normele privind utilizarea echipamentelor TIC din școală și a serviciilor de INTERNET.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Cunoaște și explică elemente de legislație și de securitatea muncii în utilizarea TIC în mediul școlar și extrașcolar.	Integrează soft-uri educaționale disponibile în activitățile școlare și extrașcolare. Folosește utilitățile de prezentări în procesul didactic: PowerPoint etc.		Utilizează selectiv și creativ resursele TIC în activități educaționale diferite: evidența elevilor, evidența rezultatelor evaluării, banci de itemi, crearea de baze de date pentru o disciplină, dezvoltare de CDS, editarea revistei școlare etc.	Respectă particularitățile de vârstă ale elevilor de liceu în utilizarea TIC la clasă.
3. Adaptarea și optimizarea procesului educațional prin integrarea TIC în activitățile de învățare și evaluare	Explică necesitatea familiarizării cu resursele TIC care permit optimizarea procesului educațional în liceu.	Adaptează / optimizează curriculumul școlar gimnazial prin dezvoltarea unor secvențe de învățare cu utilizarea TIC.	Analizează critic și optimizează utilizarea TIC în procesul de instruire, pe baza concluziilor desprinse din analiza utilizării TIC la disciplina de specialitate.	Utilizează creator informațiile favorizate de TIC în diverse scopuri: rezolvare de probleme, efectuarea calculelor, elaborarea de lucrări științifice și metodice etc.	Își asumă responsabilitatea pentru procesul de luare a deciziilor în contexte de activitate imprevizibile și pentru respectarea
1 – 5 ani					normelor de
6 – 10 ani	Diferențiază și pune în corespondență diferitele resurse TIC utilizate în procesul didactic (resurse soft, hard, multimedia).	Oferă oportunități elevilor de a folosi TIC într-o varietate de contexte de învățare și de evaluare.	Optimizează utilizarea TIC în procesul de instruire, pe baza concluziilor desprinse din analiza utilizării TIC.	Dezvoltă material didactic și auxiliare curriculare valorificând sugestiile elevilor și resursele INTERNET.	asigurare a sănătății și a securității muncii în utilizarea echipamentelor tehnologice moderne de informare și comunicare.
4. Evaluarea eficacității și eficienței utilizării TIC în procesul educațional din învățământul liceal	Cunoaște semnificația conceptelor de eficiență și eficacitate. Cunoaște metode de evaluare a eficienței și eficacității unei lecții predate cu ajutorul calculatorului.	Elaborează și administrează instrumente de evaluare a măsurii în care TIC facilitează procesul educațional sub aspectul atingerii finalităților și al costurilor implicate.	Analizează împreună cu colegii aspectele critice ale integrării TIC în lecție.	Generalizează experiențele care s-au dovedit eficiente și eficace pentru elevi în învățarea individualizată.	Își asumă responsabilitatea individuală pentru calitatea produselor TIC utilizate sau recomandate elevilor sau colegilor.
1 – 5 ani					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Explică și exemplifică modul de utilizare a unor metode de evaluare a eficacității și eficienței unui program/proiect educațional care utilizează TIC: observarea, chestionarul, interviul, analiza documentelor etc.	Elaborează referate privind avantajele și dezavantajele utilizării TIC în diferite situații de învățare și evaluare. Consiliază elevii și părinții acestora cu privire la folosirea adecvată a diferitelor resurse TIC în activitățile școlare și extrașcolare.	Formulează propuneri pentru îmbunătățirea utilizării TIC în procesul educațional din școală.	Elaborează referate metodice/articole care valorifică bunele practici care s-au dovedit eficiente și eficace pentru elevii de liceu în alte contexte de învățare: învățarea interdisciplinară, crearea de CDS, editarea revistei școlii etc.	Își asumă responsabilitatea individuală pentru modul de utilizare a resurselor TIC în activitatea didactică și în dezvoltarea sa profesională.
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Accesează și descarcă frecvent din rețeaua internet sursele de informații de specialitate. 2) Utilizează editorul de texte Word și utilitarul de prezentări PowerPoint pentru crearea, prezentarea și tipărirea resurselor didactice. 3) Utilizează la momentul optim al lecției soft-urile educaționale disponibile. 4) Utilizează selectiv resursele TIC în activități educaționale diverse (evidența rezultatelor învățării, banci de itemi, dezvoltarea de CDS etc.). 5) Consiliază elevii și părinții acestora cu privire la folosirea adecvată a diferitelor resurse TIC în activitățile școlare și extrașcolare. 6) Proiectează activități școlare și extrașcolare care necesită utilizarea TIC, respectând principiile pedagogice și particularitățile de vârstă ale elevilor. 7) Actualizează site-ul școlii cu informații privind activitățile școlare și extrașcolare în vederea promovării ofertei educaționale a acesteia. 8) Generalizează experiențele TIC care s-au dovedit utile la disciplina de specialitate în alte contexte de învățare (învățarea interdisciplinară, învățarea individualizată etc.). 9) Evaluează critic efectele utilizării TIC în activitățile educaționale și formulează sugestii de îmbunătățire, la nivelul școlii/inspectoratului/ministerului. 10) Desfășoară, când e solicitat(ă), activități de îndrumare/sprijin în TIC pentru colegii din școală. 					

Unitatea de competență nr. 5

Titlul unității nr. 5: Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a elevilor			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare	Aplicare, transfer și rezolvare de probleme	Reflecție critică și constructivă	Creativitate și inovare	Autonomie și responsabilitate
1. Planificarea activităților de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor 1 – 5 ani	Cunoaște teoriile privind structura și dinamica pesonalității în preadolescență. Describe diferite modalități de planificare a consilierii și tratării diferențiate a elevilor de liceu.	Planifică activitățile concrete de consiliere și tratare diferențiată a elevilor cu luarea în considerare a opiniei celor interesați.	Examinează critic diferite modele de planificare a activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu în vederea selectării celor mai adecvate.	Propune modalități noi de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de gimnaziu valorificând opiniile și sugestiile colegilor și noile contexte socio-economice si culturale.	Planifică activitățile de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de vârstă școlară mică sub atenta supervizare a unui mentor.
6 – 10 ani	Explică și interpretează diferite modele concrete de planificare a consilierii și tratării diferențiate a elevilor de liceu. Cunoaste tehnici de consemnare si evaluare a datelor culese cu ocazia interventiilor.	Reconsideră, periodic, planul activităților de cunoaștere, consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu pe baza unor proceduri eficiente și a unor modele funcționale.	Reflectează critic asupra relevanței unor modele și proceduri de planificare a activităților de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Personalizează modelul de planificare a activităților de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Își asumă responsabilitatea pentru realizarea activităților planificate la termenele și în ritmul stabilit.
2. Utilizarea unor modele, metode, tehnici adecvate de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată 1 – 5 ani	Cunoaște teorii consacrate privind psihologia adolescenților. Cunoaște metode și tehnici de înregistrare, analiză primară, de prelucrare și de interpretare a datelor obținute prin aplicarea a diferite metode și tehnici de cunoaștere/ consiliere a elevilor de liceu.	Aplică diferite metode și tehnici de cunoaștere, de consiliere și de diferențiere a activității cu elevii. Consiliază elevii în elaborarea planului individualizat de învățare. Stimulează interesul	Examinează critic, împreună cu consilierul școlii și selectează metode și tehnici adecvate pentru abordarea și soluționarea unor cazuri speciale: elevi cu dificultăți de învățare, cu cerințe educative speciale sau	Aplică în mod inovativ diferite metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu pentru rezolvarea unor probleme individuale sau de grup.	Își asumă responsabilitatea pentru modul de aplicare a diferitelor metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a elevilor și pentru recomandările făcute.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Describe valoarea diferitelor metode și tehnici de consiliere a elevilor din perspectiva rezolvării unor dificultăți de învățare, de susținere a elevilor cu CES sau de tratare diferențiată a elevilor supradotați.	elevilor pentru autocunoaștere prin: consultarea unor materiale scrise sau video, consultarea site-urilor și a altor resurse on-line pentru orientare și consiliere școlară și profesională. Participă la completarea fișei psihopedagogice a elevului.	supradotați.	Manifestă spirit creativ în combinarea și modul de aplicare a diferitelor metode și tehnici de cunoaștere a elevilor de liceu. Integrează noile metodologii de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu în sistemul utilizat în școală.	
3. Valorificarea datelor obținute prin aplicarea de modele, metode, tehnici și instrumente de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor 1 – 5 ani	Cunoaște reglementările naționale și europene privind respectarea drepturilor omului, inclusiv prelucrarea datelor personale. Cunoaște modele, metode, tehnici de consemnare, organizare, prelucrare și interpretare a datelor obținute prin metode și tehnici de cunoaștere și de consiliere a elevilor.	Stabilește o relație dinamică și colaborativă cu elevul, consilierul școlar și familia elevului în vederea valorificării datelor obținute prin aplicarea tehnicilor de cunoaștere/ consiliere/ orientare. Stabilește strategii didactice care diferențiază activitatea cu elevii pe baza cunoașterii experienței anterioare de învățare și a intereselor elevilor.	Compară informațiile culese despre elevii de liceu pentru identificarea situațiilor tipice și pentru completarea fișei psihopedagogice. Analizează critic elementele consemnate în fișa psihopedagogică a elevilor pentru corectarea sau reformularea unor aprecieri.	Elaborează un sistem personal de organizare și prelucrare a informațiilor culese despre elevi pe baza documentării asupra rezultatelor recente ale cercetării științifice în domeniu.	Își asumă responsabilitatea pentru modul în care folosește informațiile culese cu ajutorul diferitelor metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a elevilor. Își asumă răspunderea pentru corectitudinea informațiilor consemnate în fișa psihopedagogică a fiecărui elev.
6 – 10 ani		Valorifică informațiile culese pentru diferențierea și individualizarea activității didactice prin crearea de oportunități de învățare și activități extracurriculare variate, în funcție de particularitățile de dezvoltare ale fiecăruia.	Analizează critic modalitățile practice de valorificare informațiilor despre elevi în scopul optimizării practicilor în consiliere educațională și tratare diferențiată a elevilor de gimnaziu.	Inovează modul de prelucrare și valorificare a informațiilor sintetizate în fișa psihopedagogică.	Își asumă responsabilitatea în culegerea și gestionarea și asigurarea confidențialității informațiilor obținute de la elevi și părinți/tutorii acestora.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

4. Evaluarea efectelor activităților de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor, în scopul îmbunătățirii acesteia 1 – 5 ani	Descrie modalități de evaluare a efectelor activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Aplică periodic tehnici de culegere a datelor privind impactul propriilor activități de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Manifestă interes crescut și spirit critic pentru identificarea și evaluarea efectelor propriilor activități de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Elaborează /publică materiale noi de promovare a acelor activități de consiliere și de tratare diferențiată care s-au dovedit a avea un impact mai mare.	Informează autoritățile responsabile în cazul unor eventuale situații de încălcare a drepturilor copiilor.
6 – 10 ani	Explică relația dintre situația școlară și deciziile elevului privind orientarea sa școlară, pe de o parte, procesul de cunoaștere, de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu, pe de altă parte.	Folosește rezultatele evaluărilor anterioare pentru îmbunătățirea continuă a activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Analizează critic și, eventual, își reconsideră propria activitate de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Propune modalități noi de evaluare a efectelor activităților de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor de liceu.	Analizează efectele propriilor intervenții prin prisma codului deontologic al activităților de cunoaștere, consiliere și de tratare diferențiată a elevilor.
5. Aplicarea de strategii adecvate de consiliere a familiei, în probleme specifice activității școlare a elevilor 1 – 5 ani 6 – 10 ani	Descrie o varietate de modalități de consiliere a familiei în probleme corelate cu activitățile școlare la vârsta preadolescenței.	Aplică unele strategii de consiliere a familiei în legătură cu problemele școlare pe care le întâmpină elevii de liceu. Informează autoritățile responsabile în cazul unor eventuale situații de încălcare a drepturilor copiilor.	Analizează critic diferitele strategii de consiliere a familiei adolescentului sub aspectul eficienței.	Manifesta inițiativa în crearea unor noi forme de comunicare cu familiile elevilor și de generalizare a bunelor practici de consiliere.	Își asumă responsabilitatea pentru recomandările făcute familiei atunci când elevii se confruntă cu anumite dificultăți școlare.
6. Gestionarea eficientă a proceselor de integrare școlară a elevilor, de relaționare la nivelul clasei și al organizației școlare și de orientare în carieră 1 – 5 ani	Cunoaște strategii de facilitare a procesului de integrare a absolvenților învățământului primar în mediul organizațional al învățământului secundar superior.	Creează un climat psihosocial favorabil pentru integrarea absolvenților învățământului gimnazial în cel liceal și în noul grup școlar. a elevilor.	Compară diverse strategii de facilitare a procesului de integrare a elevilor în grupul școlar și de îmbunătățire a sistemului relațiilor interpersonale în clasa de elevi.	Identifică modalități inedite de gestionare a proceselor de grup și de orientare a elevilor în carieră.	Își asumă responsabilitatea pentru strategiile aplicate în domeniul gestionării fenomenelor de grup și/sau în domeniul orientării elevilor în carieră.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Cunoaște structura sistemului de învățământ și nivelurile de calificare profesională pe care le facilitează. Describe strategii de facilitare a procesului de integrare a absolvenților liceului în învățământul superior sau pe piața muncii.	Organizează activități comune ale elevilor din ultima clasă de liceu și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior și ai agenților economici.		Valorifică creativ și particularizează strategiile de facilitare a procesului de integrare a elevilor care provin de la alte unități școlare în mediul organizațional al școlii.	
<p>Criterii de performanță:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aplică metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a elevilor de liceu. 2) Acordă sprijin diferențiat și individualizat elevilor pentru depășirea unor dificultăți în învățare. 3) Colaborează cu familia și cu colegii pentru rezolvarea unor probleme de ordin școlar sau personal cu care se confruntă elevii. 4) Completează fișa psihopedagogică a elevului în colaborare cu psihologul școlii. 5) Aplică strategii de tartare diferențiată a elevilor cu performanțe superioare în învățare și/sau a celor cu CES. 6) Rezolvă unele probleme de insucces școlar. 7) Analizează efectele aplicării diferitelor metode și tehnici de consiliere și de tratare diferențiată a elevilor. 8) Manifestă creativitate în utilizarea strategiilor de consiliere și tratare diferențiată a elevilor de liceu. 9) Consiliază familia în rezolvarea unor probleme cu care se confruntă preadolescenții. 					

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

Unitatea de competență nr. 6

Titlul unității nr. 6: Managementul clasei de elevi			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Amenajarea ambientului clasei de elevi 1 – 5 ani	Cunoaște cerințele ergonomice privind amenajarea sălii de clasă. Describe relația dintre diferite modalități de amplasare a mobilierului și utilizarea metodelor și mijloacelor de învățământ.	Amenajează mediul de instruire având în vedere disponibilitatea flexibilă a mobilierului, asigurarea climatului termic, a iluminării și aerisirii naturale. Asigură amplasarea echipamentelor didactice și posibilități de afișare a produselor activității grupurilor de învățare în funcție de căile de acces și de deplasare în spațiul clasei.	Examinează critic funcționalitatea și estetica mediului de instruire.	Propune elevilor și conducerii școlii modificări ale modului de amenajare a spațiilor de învățământ.	În decizia de reorganizare a sălii de clasă în funcție de obiectivele educative urmărite și de particularitățile de vârstă ale elevilor.
6 – 10 ani	Describe avantajele și limitele a diferite variante de amenajare ergonomică a spațiului de învățare. Explică elevilor și colegilor avantajele mobilierului ergonomic și modular pentru dezvoltarea relațiilor de cunoaștere reciprocă și comunicare interpersonală.	Aplică strategii eficiente și variate de organizare, împreună cu elevii, a sălii de clasă și a altor spații din școală. Adoptă soluții de dispunere flexibilă a mobilierului, de iluminare și aerisire naturală, de acces și deplasare în spațiul clasei. Amenajează spațiul de instruire: clasă, cabinet, laborator etc respectând criterii psihopedagogice, ergonomice, ecologice și estetice.	Analizează critic împreună cu elevii și rezolvă cu tact problemele care apar în legătură cu amenajarea mediului de instruire. Analizează periodic, împreună cu clasa, propunerile de operare de schimbări în ceea ce privește ambientul clasei.	Manifestă creativitate în adaptarea spațiului școlar al clasei la necesitățile somatofiziologice, de sănătate și de învățare ale elevilor. Creează, împreună cu elevii clasei, noi materiale de evidențiere a identității clasei.	Manifestă disponibilitate pentru dialog și respectarea sugestiilor și inițiativelor elevilor. Își asumă responsabilitatea creării și menținerii în sala de clasă a unui mediu și a unui climat de lucru care favorizează învățarea.
2. Proiectarea activității clasei și organizarea grupului de elevi 1 – 5 ani	Describe clasa de elevi ca grup psiho-social care realizează o activitate comună și are o structură și caracteristici proprii: scopuri, norme, structură, dinamică, coeziune. Explică modul de aplicare a diferitelor tehnici sociometrice.	Proiectează activități care facilitează procesul de constituire a clasei de elevi ca grup cu identitate proprie. Aplică instrumente sociometrice de cunoaștere a stadiului dezvoltării relațiilor interpersonale dintre elevii clasei în vederea proiectării activităților comune și a responsabilităților ce revin elevilor clasei în activitățile școlare și extrașcolare.	Reflectează critic asupra experienței anterioare a grupului de elevi și propune schimbări constructive. Analizează periodic eficiența activităților proiectate privind calitatea învățării și climatul organizațional al clasei de elevi.	Inițiază acțiuni de stimulare a interesului elevilor pentru asumarea de roluri în activitățile proiectate	Își asumă responsabilitatea conducerii clasei de elevi manifestând disponibilitate pentru dialog și respectarea sugestiilor și inițiativelor elevilor Respectă normele privind confidențialitatea informațiilor obținute prin tehnici sociometrice.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Describe dimensiunile procesului de conducere a clasei de elevi: social-psihologică, normativă ergonomică, operațională și inovatoare.	Elaborează și discută cu elevii modalitățile de realizare a activităților proiectate.	Reflectează critic asupra propriei experiențe în conducerea clasei de elevi și identifică soluții aplicabile la actualul grup școlar.	Generalizează, prin comisia metodică, soluțiile care s-au dovedit valoroase în managementul clasei de elevi.	
3. Organizarea și conducerea socială a grupului școlar 1 – 5 ani	Cunoaște tipurile de relații interpersonale din clasa de elevi. Explica relația dintre structura și dinamica grupului școlar.	Explică elevilor normele de organizare a clasei în relație cu normele de organizare și funcționare din școală. Organizează activitatea clasei pe baza consultării și luării în considerare a sugestiilor elevilor.	Analizează critic configurația relațiilor interpersonale existente între elevi, în vederea dezvoltării lor prin participarea la proiecte educaționale. Identifică strategii de comunicare/cooperare ale clasei de elevi cu alte clase de elevi, din școală sau din alte școli.	Identifică modalități noi de orientare și valorificare a resurselor umane și materiale de care dispune grupul educațional în vederea realizării obiectivelor care vizează clasa de elevi.	Conduce în mod autonom clasa de elevi și își asumă responsabilitatea pentru deciziile pe care le ia. Dezvoltă relații de parteneriat cu elevii clasei, punând accent pe participare, sugestie și negociere. Acceptă și valorifică diversitatea opiniilor elevilor și îi tratează în mod echitabil.
6 – 10 ani	Corelează informațiile privind particularitățile intelectuale și de vârstă ale elevilor clasei cu normele stabilite formal/explicite și cu cele stabilite de grupul școlar/implicite.	Organizează activitatea clasei în vederea sincronizării obiectivelor individuale cu cele ale comune, ale clasei. Organizează activități educaționale centrate pe grupul de elevi. Facilitează comunicarea și asumarea responsabilităților la nivelul grupurilor de învățare.	Analizează posibilitatea dezvoltării unor proiecte educaționale și a unor strategii de comunicare/cooperare ale clasei de elevi cu alte clase de elevi, din școală sau din alte școli. Analizează împreună cu elevii dependența rezultatelor școlare individuale de normele și performanțele grupului.	Dezvoltă cultura grupală a clasei de elevi prin valori expresive: simboluri, sloganuri, ceremonii, team-building. Crează noi situații de plasare a elevilor în centrul unor experiențe comune de învățare, comunicare, trăire afectivă.	
4. Rezolvarea conflictelor dintre elevi și a crizelor educaționale 1 – 5 ani	Cunoaște tipologia conflictelor. Describe strategii de rezolvare a conflictelor și crizelor educaționale	Explică elevilor regulamentele școlare. Previn apariția situațiilor conflictuale discutând cu elevii normele interne și externe ce trebuie respectate și consecințele încălcării acestora.	Analizează periodic relațiile dintre elevi și dintre elevi și părinți sau profesori și intervine în timp util pentru evitarea conflictelor și crizelor educaționale.	Manifestă creativitate în utilizarea tehnicilor de prevenire a conflictelor și de acceptare de către elevi a responsabilității personale. Oferă ajutor, consiliere și feedback constructive elevilor care-i semnalează situații conflictuale în familie.	Elaborează studii de caz în vederea soluționării unor situații-problemă, în condiții de autonomie și de independență profesională, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională. Promovează luarea deciziilor în colaborare cu elevii clasei.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

					Valorifică, promovează și recunoaște deschis contribuția grupului la aplanarea surselor de conflict.
6 – 10 ani	Cunoaște și descrie tehnici de identificare, mediere și rezolvare a conflictelor. Diferențiază strategiile de rezolvare a conflictelor interindividuale de cele care contribuie la rezolvarea conflictelor intergrupale.	Aplică tehnici de evitare a conflictelor și crizelor educaționale. Analizează și negociază cu elevii cele mai adecvate strategii de rezolvare a unor situații conflictuale aparute în clasa de elevi sau între grupuri școlare. Antrenează clasa de elevi în derularea unor proiecte care vizează comportamentul non-violent al elevilor și grupurilor școlare	Analizează, împreună cu elevii, situațiile de distorsionare a imaginii individuale sau grupale asupra faptelor. Analizează critic și coerent valoarea posibilelor strategii de intervenție înainte de luarea deciziei privind aplicarea lor. Analizează critic cauzele unor conflicte și crize care presupun implicarea familiei în rezolvarea lor.		
Criterii de performanță: <ol style="list-style-type: none"> 1) Aplică strategii de organizare a grupului de elevi. 2) Folosește instrumentele sociometrice pentru studiul relațiilor interpersonale din clasa de elevi. 3) Prezintă elevilor normele comportamentale și de organizare a activităților. 4) Aplică măsuri de optimizare a performanțelor grupului. 5) Colaborează cu profesorii care predau la clasă pentru realizarea unui management eficient. 6) Este preocupat de studierea materialelor de specialitate și a experiențelor pozitive ale altor colegi. 7) Elaborează studii de caz în vederea soluționării eventualelor situații conflictuale, în condiții de autonomie și cu respectarea normelor de etică profesională. 					

Unitatea de competență nr. 7

Titlul unității nr. 7: Dezvoltarea instituțională a școlii și a parteneriatului școală-comunitate			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Comunicarea și relaționarea cu membrii organizației școlare 1 – 5 ani	Describe caracteristicile diferitelor tipuri de comunicare interpersonală.	Utilizarea adecvată a diferitelor forme de feed-back în comunicarea, în relaționarea sau în cooperarea internă/externă.	Apreciază critic-constructiv oferta școlii și contextul educațional. Manifestă gândire critic-reflexivă privind propria capacitate de comunicare în diferite contexte cu personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic.	Identifică domenii noi de comunicare, în general, și de comunicare didactică, de colaborare și de relaționare cu conducerea unității de învățământ, cu personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic.	Își asumă responsabilități în cadrul activităților realizate de către echipa educațională din care face parte.
6 – 10 ani	Înțelege și utilizează comunicarea verbală, scrisă și multimedia, într-o varietate de forme și contexte, utilizând cunoștințele profesionale și limbajul din domeniul științelor comunicării și disciplinelor conexe.	Demonstrează abilități de comunicare și de relaționare cu conducerea unității de învățământ, cu personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic.			Utilizează diverse canale de comunicare: mass-media, comunicații electronice atât în interiorul organizației, dar și în afara acesteia.
2. Gestionarea lucrului în echipă 1 – 5 ani	Cunoaște tehnici și instrumente de cunoaștere și activizare a potențialului unei echipe educaționale. Înțelege și utilizează cunoștințele din domeniul managementului organizațional. Describe tipurile de roluri și dinamica formării unei echipe. Cunoaște și descrie tehnici de identificare, mediere și rezolvare a conflictelor.	Distribuie membrilor echipei roluri în funcție de situație și de personalitatea fiecăruia. Contribuie la obținerea consensului în activitatea echipelor profesionale din care face parte. Colaborează cu colegii/elevii în scopul întăririi sentimentului de apartenență la echipa educațională din care face parte.	Analizează critic și constructiv relația dintre repartizarea sarcinilor și dezvoltarea relațiilor interpersonale la nivelul echipei. Dovedește capacitate de anticipare, de organizare și corelare a activităților proprii cu cele ale grupului.	Identifică modalități noi de pilotare eficientă a procesului de formare a echipelor alcătuite din elevi, din elevi și profesori sau din cadre didactice din diferite școli etc..	Provoacă și stimulează relațiile de colaborare între membrii organizației școlare cu scopul întăririi sentimentului de apartenență la echipa educațională din care fac parte. Își asumă responsabilitatea coordonării unor echipe de proiect.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Explică natura relațiilor existente în echipa din care face parte. Cunoaște și descrie tehnici de identificare, mediere și rezolvare a conflictelor. Cunoaște și utilizează metode, tehnici și instrumente de cunoaștere și de influențare și activizare a grupurilor.	Utilizează metode și tehnici de comunicare și organizare a muncii în echipa. Dezvoltă relații interpersonale dovedind capacitate de anticipare, de organizare și corelare a activităților proprii cu cele ale grupului. Creează premisele asigurării proceselor de luare a deciziilor și de delegare a sarcinilor.	Elaborează cu rigurozitate, responsabilitate, acuratețe și profesionalism rapoarte privind aspecte metodice și pedagogice ale activității didactice	Propune/contribuie la realizarea în echipă a unor proiecte de colaborare și de dezvoltare a unor parteneriate cu reprezentanții comunității locale sau cu alte școli din țară sau străinătate. Organizează grupuri de lucru/ateliere de lucru crosscurriculare în vederea cercetării/dezbaterii unor probleme de interes științific și metodic.	
3. Participarea la elaborarea și implementarea proiectului de dezvoltare instituțională 1 – 5 ani	Cunoaște și înțelege elementele de politică educațională în general și de politică educațională ale școlii. Cunoaște și utilizează limbajul și tehnicile de elaborare a unui proiect de dezvoltare instituțională a școlii, a unui plan managerial, a unor proceduri și ghiduri de bune practici.	Asigură concordanța dintre documentele manageriale personale sau ale catedrei și documentele manageriale instituționale. Organizează activități în cadrul catedrei pentru promovarea politicii educaționale a școlii.	Evaluează critic contextul social și educațional în care funcționează școala în vederea proiectării unei strategii adecvate de dezvoltare instituțională. Analizează critic și constructiv modalitățile prevăzute de proiectul de dezvoltare instituțională privind creșterea prestigiului organizației școlare.	Promovează dezvoltarea unei oferte curriculare la decizia școlii, întărirea legăturii școală-comunitate, reducerea violenței în școală și aplicarea în practică imediată a principiilor educației incluzive.	Elaborează și susține implementarea unui program de studii sau proiect educațional în vederea extinderii ofertei curriculare sau a obținerii unei finanțări externe. Coordonează echipe/comisii de lucru pentru elaborarea și implementarea proiectului de dezvoltare instituțional.
6 – 10 ani	Explică concepte precum: ethos al școlii, cultură organizațională, acord de parteneriat, plan managerial, plan de acțiune al școlii, proiect de dezvoltare instituțională.	Aplică indicatorii de performanță în evaluarea planului de dezvoltare instituțională. Sprijină elaborarea planului de dezvoltare instituțională și implementarea acestuia, prin colaborare cu conducerea școlii.		Elaborează documentația specifică pentru un plan managerial complex de dezvoltare și funcționare a organizației școlare sau grupului/clasei de elevi. Contribuie creativ la construirea unei oferte educaționale care să ia în considerare caracteristicile individuale, mediul social de proveniență, contextul etnocultural, ritmul individual de dezvoltare și de învățare al fiecărui elev.	Participă la elaborarea și implementarea proiectului de dezvoltare instituțională în vederea promovării ofertei educaționale și a imaginii școlii. Respectă tradițiile școlii și cultivă un climat organizational bazat pe încredere și responsabilitate.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

4. Implicarea în activitatea specifică sistemului de asigurare a calității din organizația școlară 1 – 5 ani	<p>Cunoaște legislația specifică sistemului de asigurare a calității în educație.</p> <p>Cunoaște și înțelege semnificația conceptelor: autorizarea provizorie de funcționare, acreditarea și evaluarea periodică a unităților de învățământ preuniversitar.</p>	<p>Desfășoară activități didactice în conformitate cu prevederile stabilite de legislația specifică sistemului de asigurare a calității.</p> <p>Aplică procedurile de calitate necesare îndeplinirii cu succes a activităților proprii și ale instituției.</p>	<p>Analizează critic și constructiv modul în care curriculumul contribuie la pregătirea elevilor pentru viață.</p>	<p>Contribuie creativ la crearea unei culturi a calității la nivelul organizației școlare.</p>	<p>Își asumă, responsabilitatea pentru desfasurarea activității didactice la nivelul standardelor de calitate.</p>
6 – 10 ani	<p>Explică și interpretează standardele de calitate ale instituției și contribuie la sporirea prestigiului școlii pe plan local, regional și național.</p> <p>Selectează informațiile esențiale cu privire la legislația specifică sistemului de asigurare a calității în educație.</p>	<p>Contribuie la realizarea raportului privind starea și calitatea învățământului din unitatea școlară, dovedind obiectivitate, exigență, corectitudine și profesionalism.</p>	<p>Analizează critic și constructiv evidențele privind îndeplinirea indicatorilor de calitate în vederea întocmirii raportului de autoevaluare.</p>		<p>Participă la realizarea unui program de studii sau proiect educațional în echipa demonstrând capacități manageriale, de leadership, comunicare interpersonală și asumarea de roluri specific.</p>
5. Comunicarea eficientă cu familia/tutorele 1 – 5 ani 6 – 10 ani	<p>Explică familiei prevederile ROFUIP cu privire la: dimensiunea formală a parteneriatului școală – familie, legislația referitoare la drepturile copilului și la protecția acestuia.</p> <p>Cunoaște și explică strategia de consolidare a relațiilor școală – familie, prin întărirea rolului școlii ca furnizor de servicii complexe.</p>	<p>Gestionează relația cu părinții prin forme diverse de comunicare, având în vedere interesul major al elevului.</p> <p>Implică familia în realizarea unui traseu educațional adecvat particularităților elevului.</p>	<p>Analizează critic și constructiv datele suplimentare despre comportamentul elevului în familie, atitudinea sa față de învățare.</p> <p>Identifică la timp cauzele abaterilor de la disciplina școlară ale unor elevi și modalitățile de prevenire, informând familia.</p>	<p>Implică părinții în mod creativ în activitățile școlii și în procesul decizional.</p> <p>Realizează proiecte de colaborare a părinților elevilor cu Cabinetele de asistență psiho-pedagogică.</p>	<p>Tratează cu responsabilitate contextul socio-cultural al familiei, nevoile și interesele acesteia privind dezvoltarea copilului.</p> <p>Stimulează participarea părinților la activitățile programului educațional.</p>
6. Comunicarea eficientă cu partenerii educaționali, comunitatea și angajatorii 1 – 5 ani	<p>Înțelege și utilizează tehnici diverse de comunicare cu instituțiile din comunitatea locală.</p> <p>Explică rolul social-educativ și specificul colaborării școlii cu autoritățile locale, cu agenții</p>	<p>Cooperează cu diferiți parteneri educaționali în vederea atingerii obiectivelor educative ale școlii.</p> <p>Proiectează și organizează activitățile</p>	<p>Analizează constructive modalitățile de păstrare a tradițiilor și obiceiurilor locale și de manifestare a respectului față de diversitatea culturală, etnică și</p>	<p>Se implică în scrierea unor proiecte educaționale pentru elevii din comunitate cu obiective precum: protejarea mediului, educație civică, educație pentru cetățenie</p>	<p>Manifesta încredere și spirit empatic în relațiile de comunicare cu reprezentanții agenților economici și ai autorităților locale.</p> <p>Dezvoltă și menține legături cu partenerii sociali și</p>

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	economici, cu unitățile sanitare, cu poliția, cu biserica, cu organizațiile neguvernamentale etc. Înțelege și explică modul în care școala răspunde nevoilor comunității locale și utilizează resursele oferite de aceasta.	didactice și educative în colaborare cu partenerii educaționali și cu comunitatea locală. Organizează și administrează mediul de învățare în colaborare cu partenerii educaționali și cu părinții. Identifică dinamica de pe piața muncii și corelarea acestora cu procesul educativ.	religioasă. Reflectează asupra modului în care comunitatea locală își exercită dreptul de reprezentare în CA al școlii. Evaluează modul în care curriculum-ul la decizia școlii stimulează studierea unor aspecte specifice comunității locale.	democratică, educație pentru sănătate.	autoritățile, manifestând profesionalism, responsabilitate, spirit de inițiativă, promptitudine și diplomație.
7. Dezvoltă alături de partenerii educaționali și comunitatea locală proiecte educaționale utile axei elev-școală-comunitate 1 – 5 ani 6 – 10 ani	Cunoaște și utilizează noțiunile referitoare la metodologia elaborării proiectelor educationale. Explică și interpretează conceptele cheie pentru dezvoltarea proiectelor educaționale în parteneriat: spirit de echipă, cooperare/ colaborare între partenerii educaționali în vederea realizării obiectivelor comune, rolurile și responsabilitățile în implementarea proiectelor.	Stabilește obiectivele activităților cu partenerii educaționali în concordanță cu nevoile și interesele elevilor. Susține și facilitează procesul de învățare al elevilor prin parteneriate și lucru în echipă. Se implică în elaborarea și derularea proiectelor de cooperare națională și internațională.	Evaluează constructiv efectele pozitive, dar și dezavantajele susținerii, implicării și dezvoltării proiectelor în vederea creșterii importanței școlii ca mediu de cultură și de civilizație. Contribuie la extinderea managementului participativ la nivelul școlii.	Formulează sugestii privind dezvoltarea parteneriatului școala comunitate prin implementarea unor CDS-uri care promovează tradițiile locale și valorifică resursele comunitatii Lansează proiecte de parteneriat cu unități de învățământ similare din România, din Uniunea Europeană sau din alte țări. Participă la elaborarea cererii de finanțare și la stabilirea responsabilităților în cadrul echipei de proiect.	Valorifică potențialul metodologic și educativ al diferitelor proiectele educaționale în parteneriat aflate în derulare. Cooperează cu cadre didactice din școală și din alte școli pentru realizarea unor proiecte educaționale.
Criterii de performanță: <ol style="list-style-type: none"> 1) Înțelege și se implică în procesul de schimbare a unității de învățământ, prin intermediul unei comunicări eficiente și respectând principiilor de calitate în educație. 2) Concepe școala ca o organizație care învață, dezvoltă soluții noi, creatoare, concepe proiecte de schimbare în contextul școlii. 3) Dezvoltă activități și proiecte de echipă la nivelul unității de învățământ, prin colaborarea cu partenerii educaționali și comunitatea locală. 4) Se implică în elaborarea Proiectului de Dezvoltare Instituțională, instrumentul de reglare a ofertei educaționale, deschis intereselor și aspirațiilor comunității. 5) Colaborează cu familiile elevilor, în vederea unei dezvoltări benefice a acestora, atât din punct de vedere al personalității, cât și din punct de vedere al obținerii de rezultate bune la învățătură și purtare. 6) Colaborează cu partenerii educaționali și cu alți factori implicați în educație, în beneficiul școlii, al elevilor și al comunității. 7) Dezvoltă parteneriatul școala - comunitate prin implementarea unor CDS-uri care promovează tradițiile locale și valorifică resursele comunitatii. 					

Unitatea de competență nr. 8

Titlul unității nr. 8: Managementul carierei și al dezvoltării personale			Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă		
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea propriul traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră 1 – 5 ani	Înțelege necesitatea optimizării nivelului profesional existent și explică propria abordare privind evoluția în cariera didactică.	Aplică tehnici specifice de identificare a nevoilor proprii de formare și dezvoltare profesională. Stabilește prioritățile propriului traseu de formare profesională și dezvoltare în carieră. Stabilește necesarul de autoinstruire pe	Manifestă gândire critic-reflexivă asupra propriei experiențe în vederea stabilirii obiectivelor dezvoltării profesionale.	Manifestă creativitate în elaborarea și aplicarea unor criterii personale de autoanaliză.	Își asumă responsabilitatea îndeplinirii planului propriu de formare profesională și de dezvoltare în carieră. Manifestă disponibilitate pentru luarea în considerare a sugestiilor colegilor de catedra în ceea ce privește proiectarea propriului traseu de formare și dezvoltare în carieră.
6 – 10 ani	Cunoaște și utilizează strategii specifice planificării carierei. Cunoaște procesele de schimbare educațională promovate la nivel național, în vederea corelării acestora cu obiectivele fixate în planul de formare profesională și de dezvoltare în carieră.	baza autoevaluării și a recomandărilor primite în urma asistențelor/inspecțiilor.	Evaluează critic diferitele oferte de formare continuă și de conversie profesională în vederea selectării celor adecvate propriilor nevoi de formare și dezvoltare profesională.	Adoptă o atitudine novatoare cu privire la elaborarea planului propriu de formare profesională și dezvoltare în carieră. Accesează și valorifică informațiile din diferite baze de date în vederea luării deciziilor de proiectare și organizare a propriului traseu profesional.	Raportează, anual, conducerii școlii situația realizării planului propriu de formare continuă în vederea stabilirii calificativului.
2. Participarea la programele și activitățile specifice de formare 1 – 5 ani	Cunoaște metodologia și oferta de programe de formare continuă specifice învățământului gimnazial și le valorifică pentru propriul parcurs profesional.	Participă la programe de formare continuă acreditate pentru actualizarea pregătirii profesionale și optimizarea practicilor școlare proprii.	Analizează critic eficacitatea activitatilor de formare continuă frecventate pentru îmbunătățirea activității didactice curente.	Elaborează în spirit creator temele individuale /portofoliile didactice/ sarcinile de lucru primite în cadrul programelor de formare continuă pe care le frecventează.	Manifestă receptivitate și disponibilitate față de inovațiile din domeniul educației adulților. Inițiază în școală dezbateri pe baza achizițiilor din cadrul programelor de formare.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

6 – 10 ani	Explică metodologia formării continue a personalului didactic. Cunoaște facilitățile Internet de informare, comunicare și stocare/salvare a informației. Cunoaște formele și reglementările privind formarea continuă a cadrelor didactice din alte țări din Europa.	Participă la conferințe, seminarii, ateliere de lucru, mobilitati profesionale și la proiecte de cercetare. Sustine lectii demonstrative pentru cadrele didactice aflate la începutul carierei. Utilizează calculatorul (procesare text, calcul tabelar, grafice, diagrame, prezentări Power Point) pentru elaborarea și prezentarea materialelor în cadrul programelor de formare.	Identifică și evaluează critic obstacolele care apar în desfășurarea unor programe de formare a personalului didactic. Utilizează autoreflexia critică în intervențiile pe care le are în cadrul programelor de formare continuă.	Identifica modalități noi de valorificare la clasă a conținuturilor și metodelor care constituie obiectul programelor de formare continuă frecventate. Valorifică în dezvoltarea personală potențialul pedagogic al diferitelor tehnologii moderne de informare și comunicare.	Își asumă responsabilitatea pentru valorificarea la clasă și în micro cercetări-acțiune a noilor competențe dezvoltate în cadrul programelor de formare continuă.
3. Asigurarea unui caracter flexibil propriei evoluții în carieră prin reajustarea și reconsiderarea proiectului inițial 1 – 5 ani 6 – 10 ani	Cunoaște schimbările care s-au produs în legislație și în documentele curriculare în vederea creșterii calității procesului de învățământ. Cunoaște noile provocări care definesc contextul economic și socio-cultural în care funcționează instituția de învățământ.	Reconsideră proiectul inițial de formare și dezvoltare continuă din perspectiva noilor provocări în plan profesional. Participă la dezbateri profesionale și la elaborarea unor proiecte privind obiectivele, conținuturile și metodologia formării adulților.	Analiză reflexiv-critică a activităților de formare prestate: proiectare și implementare. Manifestă receptivitate crescută față de sugestiile primite și față de schimbările care justifică necesitatea unor schimbări în pregătirea și comportamentul profesional.	Raportează permanent parcursul de formare și dezvoltare continuă la rezultatele cercetării științifice și dinamica politicilor educaționale. Reglează disfuncționalitățile apărute în propria activitate profesională.	Își asumă responsabilitatea pentru actualizarea periodică și calitatea pregătirii de specialitate și psihopedagogice și metodice. Realizează un portofoliu profesional - documente curriculare, planificări, proiecte de lectii, probe de evaluare, fișe de lucru, CDȘ, pachete tematice, prezentări ppt, softuri educaționale – pentru disciplina de specialitate.

Criterii de performanță:

- 1) Își autoevaluează periodic comportamentul profesional ținând cont de rezultatele învățării obținute de elevi, de observațiile și recomandările primite cu diverse ocazii.
- 2) Identifică propriile nevoi de dezvoltare personală și profesională.
- 3) Își elaborează un plan individual de formare continuă și de dezvoltare a carierei pe termen scurt, mediu și lung.
- 4) Participă periodic la diferite tipuri de programe de formare continuă.
- 5) Învăță din experiența proprie și din experiența altora optimizându-și permanent comportamentul profesional.
- 6) Integrează noile competențe achiziționate în sistemul de competențe profesionale existent.
- 7) Își actualizează continuu traseul de formare profesională și de dezvoltare personală în raport cu noile exigențe ale carierei didactice.
- 8) Demonstrează o angajare puternică și continuă față de dezvoltarea profesională.

Unitatea de competență nr. 9

Titlul unității nr. 9: Cercetare educațională aplicativă		Nivelul calificării profesionale: 6 - licență, 7 - masterat, 8 - doctorat Nivelul expertizei didactice (grad didactic): Formare continuă			
Descrierea unității de competență					
Elemente de competență	Competențe profesionale: Descriptori				
	Cunoștințe	Abilități			Atitudini
	<i>Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific/Explicare și interpretare</i>	<i>Aplicare, transfer și rezolvare de probleme</i>	<i>Reflecție critică și constructivă</i>	<i>Creativitate și inovare</i>	<i>Autonomie și responsabilitate</i>
1. Proiectarea cercetării 6 – 10 ani	Describe principalele tipuri de cercetare educațională. Cunoaște modele și normele de elaborare a design-ului unei cercetări educaționale. Numește și descrie caracteristicile principalelor metode de cercetare cantitativă. Describe stuctura unui proiect de cercetare.	Identifică și definește problema de cercetat. Realizează documentarea științifică apelând la diferite categorii de surse. Definește obiectivele / ipotezele cercetării. Alege și elaborează design-ul cercetării: abordare cantitativă, abordare calitativă, abordare mixtă. Stabilește metodele de colectare și înregistrare a datelor. Definește metodele de analiză și interpretare a datelor.	Demonstrează legitimitatea, relevanța, noutatea și originalitatea temei. Estimează posibilele contribuții teoretice și aplicative ale cercetării. Diferențiază avantajele și limitele fiecărui model și metode de cercetare. Apreciază critic calitatea proiectului de cercetare elaborat.	Elaborează micro-proiectul cercetării-acțiune. Anticipă rezultatele semnificative ale cercetării.	Elaborează proiectul unei cercetări individuale în condiții de asistență și consiliere metodologică. Participă la proiectarea unor cercetări multidisciplinare, realizate în echipă. Respectă principiile etice, deontologice ale cercetării științifice în domeniul educațional.
2. Realizarea cercetării 6 – 10 ani	Reexaminează relevanța metodelor și instrumentelor de colectare, de înregistrare, de analiză și de interpretare a datelor în funcție de contexte; revizuieste sau completează, după caz. Conștientizează și anticipă factorii de distorsiune care intervin în colectarea, procesarea și interpretarea datelor.	Selectează populația țintă. Organizează cercetarea: etape, metode, responsabilități. Utilizează sursele și metodele de colectare a datelor potrivit planificării. Valorifică tehnicile de organizarea datelor: tabele, histogramme, grafice etc. Aplică metode și tehnici de analiză statistică și prelucrare a datelor. Efectuează operații privind controlul variabilelor și testarea ipotezelor.	Utilizează criterii și operații specifice pentru validarea cercetării: calitatea controlului variabilelor, calitatea argumentelor în relație cu supozițiile/ipotezele cercetării, calitatea concluziilor cercetării. Identifică barierele/impedimentele care afectează realizarea cercetării și adoptă măsuri de remediere. Reflectează critic asupra limitelor cercetării.	Formulează concluziile majore ale cercetării, valoarea ei teoretică și aplicativă. Formulează sugestii /recomandări privind implementarea rezultatelor cercetării. Describe perspectivele de dezvoltare a cercetării în viitorul apropiat.	Realizează cercetări asistate sau sub coordonarea unor cadre didactice universitare, a unor cercetători sau a unor persoane abilitate. Conștientizează și ține sub control tendința de a afirmare a subiectivității în cercetare. Manifestă spirit critic și precauție metodologică în formularea concluziilor cercetării.

Standard profesional de formare continuă pentru funcția didactică de predare profesor pentru învățământ liceal – formare continuă o dată la 5 ani

3. Prezentarea rezultatelor cercetării. 6 – 10 ani	Cunoaște normele metodologice și tehnicile de redactare a unei comunicări, articol, studiu, ghid metodic. Descrie structura unui raport de cercetare. Cunoaște rezultatele unor cercetări relevante din domeniu.	Elaborează comunicări, articole, lucrări științifice de diferite tipuri.	Stabilește structura raportului de cercetare în funcție de cercetare în funcție de destinația sa. Apreciază calitatea cercetării efectuate utilizând criterii pertinente de evaluare (semnificația temei, calitatea design-ului cercetării, relevanța metodelor de colectare și analiză a datelor, semnificația și gradul de valorificare a rezultatelor. Isi autoevaluează raportul de cercetare întocmit. Realizează corelații cu alte cercetări din domeniu.	Valorifică rezultatele cercetării în diferite forme: comunicări, articole, capitole în culegeri de studii, lucrări monografice, ghiduri metodico-științifice.	Respectă principiile etice și deontologice specifice cercetării socio-umane. Asigură confidențialitatea datelor personale. Respectă drepturile de autor. Acordă acces selectiv potențialilor utilizatori.
---	--	--	---	---	---

Criterii de performanță:

6-10 ani

- 1) Utilizează adecvat conceptele fundamentale din cercetarea științifică socio-umană.
- 2) Utilizează diferite categorii / surse de documentare științifică.
- 3) Elaborează proiectul unei cercetări educaționale aplicative în conformitate cu principiile și normele metodologiei cercetării științifice.
- 4) Cunoaște și valorifică metode și instrumente variate de colectare, procesare și interpretare a datelor.
- 5) Redactează articole, comunicări, rapoarte de cercetare, lucrări metodice în relație cu standardele consacrate.
- 6) Utilizează modalități de comunicare a rezultatelor cercetării în limba română, în limba maternă și în cel puțin o limbă străină într-o varietate de situații.
- 7) Utilizează feedback-ul oferit de comunitatea profesională în proiectarea unor cercetări aplicative și în valorificarea rezultatelor cercetării.
- 8) Utilizează TIC ca resursă de cercetare și ca instrument avansat de documentare, analiză, prelucrare și valorificare a datelor.

Peste 10 ani

Această secțiune nu conține o descriere explicită a descriptorilor pentru competențele profesionale și transversale, deoarece nu se pot anticipa prioritățile de formare ale cadrelor didactice pe termen lung. Totuși, este dezirabil ca un profesor cu peste 10 ani vechime în învățământ să demonstreze, de-alungul carierei, achiziția competențelor peste nivelul minimal prevăzut de acest standard. În plus, așa cum se specifică în noua legislație de formare continuă cadrele didactice trebuie să-și dezvolte noi tipuri de competențe în concordanță cu evoluția profesiei didactice și cu oferta de formare.

Exemple de astfel de competențe sunt următoarele: inițierea și implementarea unor proiecte educaționale la diferite niveluri (local/regional/național/internațional), dezvoltarea unor cercetări educaționale, publicarea unor exemple personale de bune practici în activitatea școlară și extrașcolară, asumarea unor sarcini de consiliere și mentorat pentru cadrele didactice aflate în primii ani de carieră profesională, implicarea în soluționarea unor probleme specifice școlii și comunității ș.a.m.d.